

FEJEZETI ÖSSZEFOGLALÓ

Az Európai Unió Integráció cím (alfejezet) a X. Miniszterelnöki Hivatal fejezetén belül került kialakításra 2004. január 1-től. Az alfejezet felügyeleti jogkörét a Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetéséről és az államháztartás három éves kereteiről szóló 2003. CXVI. Törvény az európai integrációs ügyek koordinációjáért felelős tárca nélküli miniszterre ruházta.

A tárca nélküli miniszter - meghatározott szakmai feladattal megbízott politikai államtitkárok közreműködésével - ellátta

a) az európai uniós fejlesztési támogatások, valamint a Nemzeti Fejlesztési Terv kidolgozása és megvalósítása,

b) a területpolitikai, területfejlesztési, területrendezési és régiófejlesztési ágazati feladatok, továbbá az ezzel összefüggő tulajdonosi joggyakorlás terén jelentkező kormányzati teendőket.¹

Az alfejezet feladatai és a kapcsolódó költségvetési források két költségvetési intézmény, a Nemzeti Fejlesztési Hivatal, valamint a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal köré szerveződtek. Mindkét költségvetési szerv nagyfokú önállósággal látta el az alfejezeten belül megosztott feladatokat, felügyeletüket a miniszter a politikai államtitkárokon keresztül gyakorolta.

Az uniós csatlakozást követően a felügyeleti szerv vezetői feladatok átmenetileg a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter, illetve a Külügyminiszter hatáskörébe kerültek.

A Kormány átalakításának eredményeként az alfejezet 2005. január 1-től két önálló fejezetté alakult. Az „EU Integrációs fejezet” felügyeletét az európai ügyekért felelős tárca nélküli miniszter², míg a „Területfejlesztés fejezet” felügyeletét a regionális fejlesztésért és felzárkóztatásért felelős tárca nélküli miniszter³ látja el.

¹ 70/2003. (V.19) Korm. rendelet az európai integrációs ügyek koordinációjáért felelős tárca nélküli miniszterfeladat- és hatásköréről

² 334/2004. (XII. 15.) Korm. rendelet az európai ügyekért felelős tárca nélküli miniszter feladat- és hatásköréről

³ 293/2004. (X. 28.) Korm. rendelet a regionális fejlesztésért és felzárkóztatásért felelős tárca nélküli miniszter feladat- és hatásköréről

INTÉZMÉNYI BESZÁMOLÓ

X/8/1. Nemzeti Fejlesztési Hivatal

Törzskönyvi azonosító száma: 597683

Honlapjának címe: www.nfh.hu

Az új intézmény és a feladat jogszabályi megalapozása:

196/2003. (XI.28.) Kormányrendelet a Nemzeti Fejlesztési Hivatalról

Az ellátott tevékenységi kör

A Kormány - a hosszú és középtávú fejlesztési tervezési feladatok ellátására, az Európai Unió pénzügyi támogatásainak igénybevételéhez szükséges tervek elkészítésére, e támogatások felhasználásához szükséges tevékenység végzésére és más kormányzati szervek ilyen tevékenységének koordinálására – hozta létre a Hivatalt, amely 2004. január 1-jén kezdte meg működését.

A szakmai tevékenység értékelése:

Európa Terv előkészítése

A Hivatalt (továbbiakban: Hivatal) a Kormány a 196/2003. (XI.28.) rendelettel hozta létre, egyik kiemelkedő feladatuként az **Európa Terv** előkészítését jelölve meg.

Az Európa Terv előkészítéséhez kapcsolódó feladatok keretében a Hivatal a programozási munka hatékonyabbá tételének érdekében részletesen vizsgálta az EU-tagállami példákat, valamint elindította az „Inkubátor” projektet, melynek célja, hogy a II. Európa Tervben és annak operatív programjaiban komplex, integrált, nagy léptékű fejlesztések is megjelenjenek.

Az 1130/2004. (XII.1.) Korm. határozat alapján létrehozott Fejlesztéspolitikai Kabinet munkatervéhez elkészült a középtávú tervezés átfogó munkaprogramja.

A Hivatal ellátja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Tárcaközi Bizottság (FKTB) titkársági feladatait is.

Az Európa Terv (2007-2013) kidolgozásának tartalmi és szervezet kereteiről szóló 1076/2004. (VII.2.) Korm. határozat alapján a Hivatal munkatársai állandó tagként képviselik a Hivatalt a kormányhatározat alapján felállított tematikus és horizontális munkacsoportokban, ahol folyamatos tájékoztatást adnak a tervezés aktuális feladatairól.

A 1076/2004. (VII.2.) Korm. határozatnak megfelelően a Hivatal kialakította a II. Európa Terv kidolgozásának intézkedési tervéről, a társadalmi egyeztetés rendjéről, valamint a terv hipotetikus prioritásairól szóló előterjesztést. Az előterjesztés folyamán került kialakításra az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció tartalmáról, illetve a benne foglalt cél- és prioritásrendszeréről szóló előterjesztés, melyet az FKTB decemberi ülésén támogatott.

A Hivatal az Európai Ügyek Hivatalával közösen elkészítette „A lisszaboni stratégia félidei felülvizsgálatából adódó hazai feladatok” c. előterjesztést a Gazdasági Kabinet számára, amelynek benyújtására 2005. január elején kerül sor.

A Hivatal koordinálja a második Európa Terv helyzetértékelésének elkészítését, amelynek megalapozásához három projektet indított („Fundamentum”, „Kilátó” illetve a „Jelentés a fejlesztéspolitikáról”).

A Hivatal a partnerség keretében, bekapcsolódott a szakmai és társadalmi partnerakciók, valamint a társadalmi-gazdasági egyeztetés rendjének kidolgozásába E folyamathoz is kötődően indult el az ún. „Jövőkép” projekt, ami az Európa Terv stratégiájának kialakítását támogatja a magyar szellemi és közéleti műhelyek véleményének bekapcsolásával.

2004. júniusában a Hivatal kezdeményezte egy Roma Esélyegyenlőségi Munkacsoport létrehozását. A Munkacsoport létrehozatalának alapvető célja volt, hogy elősegítse az EU strukturális alapjaiból származó támogatások eljuttatását a rászorult roma rétegekhez.

Európai Uniós támogatások igénybevételének koordinálása:

Az HIVATAL másik fontos feladata az Európai Unióból származó támogatások igénybevételének koordinálása.

A Közösségi Támogatási Keret (KTK) az Európai Unió Strukturális Alapjaiból származó, hazánkat megillető forrásokat és e támogatások felhasználásának céljait tartalmazó dokumentum.

A KTK végrehajtásának koordinációja a Hivatal részeként működő Közösségi Támogatási Keret Irányító Hatóság (KTK IH) elsődleges feladata. A megvalósítás elősegítése érdekében a KTK IH kialakította a források szabályszerű felhasználásához szükséges általános eljárási szabályrendszert, illetőleg folyamatosan nyomon követte ennek alkalmazását. Számos útmutatót, illetve szakmai állásfoglalást dolgozott ki közbeszerzés, horizontális célok, szakmai segítségnyújtás, bíráló bizottságok működtetése témákban.

Az operatív programok nyomon követése érdekében folyamatos jelleggel részt vett a bíráló bizottságok, tárcaközi koordinációs testületek, az OP monitoring bizottságok és albizottságaik munkájában. Működtette a KTK Monitoring Bizottságot, gondoskodott tagjai továbbképzéséről. Havi rendszerességgel készült jelentés a Kormány számára a

források felhasználásának előrehaladásáról, illetve decemberben átfogó jelleggel tekintette át az előrehaladást az Európai Bizottsággal.

A végrehajtás rendszerének továbbfejlesztése érdekében a KTK IH felmérte az ügyfélszolgálatok tevékenységét, illetve tanulmányt készített a pályázati kiírásokról. A strukturális alapok lebonyolításában részt vevő intézményrendszer munkatársainak különböző tematikus képzése hozzájárult munkájuk hatékony és szabályszerű elvégzéséhez, 2004 folyamán több mint 500 fő vett részt a KTK IH által szervezett továbbképzéseken.

A rendelkezésre álló technikai segítségnyújtási forrásból számos olyan tevékenység (pl. útmutatók készítése és naprakészségének biztosítása, tagállami szakértők megbízása) végrehajtására került sor, amely elősegítette a KTK eredményes és hatékony végrehajtását.

A jelenlegi költségvetési időszak strukturális forrásainak felhasználásával párhuzamosan 2004-ben jelentős előrelépések történtek a 2007 és 2013 közötti kohéziós politika előkészítésében is. A Magyarország esetében a jelenleginél nagyságrenddel nagyobb források megszerzésének és a keretfeltételek kialakításának hazai főkoordinátora a KTK IH. Az általa végzett tevékenység magában foglalja a témában folytatott hazai egyeztetések lefolytatását, a Kormány illetve az érintett fórumok és döntéshozók tájékoztatását, a magyar álláspont kialakítását és a magyar érdekek megfelelő képviselését az Uniós és két ill. többoldalú tárgyalási fordulókban.

Május 1-től fejezetgazdaként bonyolította a Hivatal a Kohéziós Alap (KA) projektekhez kapcsolódó kifizetéseket. Ehhez kapcsolódóan részt vett ISPA/KA előirányzatok felhasználási módjára vonatkozó eljárásrend kialakításában és a pénzügyi eljárásrend elkészítésében, és az európai uniós támogatásokra vonatkozó ÁFA-útmutató összeállításában.

Az év első felében kialakult és felállt a Kohéziós Alap intézményrendszere, amelynek keretében a jogszabályi előírásnak megfelelően kijelölésre kerültek a Kohéziós Alap Irányító Hatóság és a Közreműködő Szervezetek vezetői. Az Európai Unió Bizottsága szintén elfogadta a felépült Kohéziós Alap intézményi rendszer leírását. Elkészültek az ezt tükröző magyar és angol nyelvű leírások, így a Kohéziós Alap Irányító Hatóság Működési Kézikönyve, a KA folyamatleírás és ellenőrzési nyomvonal, valamint a Kohéziós Alap lebonyolításában várható rizikó faktorokat elemző, kockázatelemzési tanulmány.

2004-ben az ISPA (2004. május 1-től Kohéziós Alap) projektek végrehajtása keretében a két szektorban (közlekedés, környezetvédelem) összesen 50 tenderértékelés zajlott, melynek eredményeképp 2004. november 30-án a teljes szerződési állomány értéke elérte a 109,7 Mrd forintot, amelyből 53,6 Mrd forint az uniós támogatási rész.

Az Európai Bizottság által meghatározott 2004. június 30-i határidőig a Hivatal 4 környezetvédelmi (Budapest szennyvíz, Veszprém szennyvíz, Zalaegerszeg szennyvíz, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szilárd hulladék) és 3 közlekedési (M0 autópálya keleti szektor építése, Szolnok-Lökösháza vasútvonal rehabilitációja, radarfejlesztés)

Kohéziós Alap projektjavaslatot nyújtott be az Európai Bizottsághoz, amellyel biztosította, hogy a Magyarország rendelkezésére álló 2004. évi forrás teljes egészében lekötésre kerülhessen.

Ugyancsak a Hivatal feladatköréhez tartozik a folyamatban lévő támogatási projektek értékelése, monitoringja. E tevékenység keretében 2004-ben a Hivatal koordinálta a csatlakozást követő és a PHARE (előcsatlakozási uniós támogatási eszköz) projektek értékelését is.

A futó programokra, projektekre vonatkozó monitoring tevékenységet a Hivatal Monitoring Módszertani Főosztálya látja el a 124/2003 (VIII. 15.) Kormányrendeletben meghatározott elvek szerint.

A Hivatal koordinálja az Egységes Monitoring Információs Rendszer (EMIR) fejlesztését, amely az Európai Unió támogatások monitoringjának informatikai támogató eszköze. Az operatív programok gyakorlati megvalósítása alapján az idei évben történt meg a rendszer funkcióinak felhasználói szintű testre szabása. Folyamatosan zajlott a rendszer paraméterezése – eljárásrendi, dokumentációs és felhasználói adatokkal történő feltöltése – és a különböző modulok üzembe helyezése.

A rendszert 2004 év végén mintegy 17.000 felhasználó, illetve 76 szervezet alkalmazta. A rendszerben eddig több mint 16.000 strukturális alap pályázat, illetve 189 Kohéziós Alap tender került rögzítésre.

A rendszer külső kapcsolatai is kialakultak, mint például az Igazságügyi Minisztérium céginformációs rendszerével, illetve a Magyar Államkincstárnál működő Országos Támogatási Monitoring Rendszerrel (OTMR) létrejött kapcsolat.

A kormány 1044/2004. (V. 14.) határozata alapján a Strukturális Alapok és Kohéziós Alap Képzőközpont (SAKK) feladatainak ellátása keretében a Hivatal elkészítette a SAKK minősítési rendszerét.

A Hivatal kommunikációs munkája hozzájárult a jelentős pályázati érdeklődéshez. A Hivatal üzemeltette az www.Hivatal.hu és a www.europaterv.hu honlapon azt a pályázati keresőt, amelyben megtalálható az összes hazai és EU-s társfinanszírozású pályázat, az Európa Terv pályázatainak országos telefonos ügyfélszolgálatát.

A PHARE támogatások monitoring feladatainak ellátását 2004. szeptemberétől ugyancsak a Hivatal végzi, ennek információ-technológiai támogatása céljából működteti a Magyar Egységes Monitoring Rendszert.

A Hivatal megkezdte az Átmeneti Támogatás keretében finanszírozható projektek tervezését és előkészítését, mely során a Kormány elfogadta az Átmeneti Támogatás intézményrendszeréről, prioritásairól és tárgyalási irányelveiről szóló 2103/2004. (IV.28.) Kormányhatározatot, továbbá elfogadta az Európai Unió előcsatlakozási eszközök és az Átmeneti Támogatás felhasználásának pénzügyi tervezési, lebonyolítási, számviteli és ellenőrzési rendjéről szóló 119/2004. (IV.29.) Kormányrendeletet.

A Hivatal a Magyar Államkincstártól 2004-ben átvette a Központi Szerződéskötő Egységet (a továbbiakban: KPSZE), mely 25 Phare program megvalósítását végezte. Az Európai Unió Közbeszerzési Koordinációs és Szabályossági Egység (a továbbiakban: EKKE) amely e KPSZE keretében működő szervezeti egység, az új Közbeszerzési törvényre való áttérés kapcsán az előcsatlakozási szabályok szerint elkészítette a tenderdokumentációk átírását a Közbeszerzési törvénynek megfelelő dokumentációvá, valamint szabályossági ellenőrzési és minőségbiztosítási tevékenységet végzett az előcsatlakozási és a csatlakozási utáni források vonatkozásában.

Beszámoló a Központi Pénzügyi és Szerződéskötő Egység 2004. évi tevékenységéről

1. A KPSZE-t érintő változások 2004-ben

2004 folyamán a KPSZE működését közvetlenül befolyásoló intézményi és jogi környezet alapvetően megváltozott

2004. júniusától a KPSZE szervezetileg, változatlan jogi státuszban, a Nemzeti Fejlesztési Hivatalhoz tartozik. Az átadás-átvételi folyamat sikeresen lezárult, a KPSZE működésének tárgyi és anyagi feltételei biztosítottak.

A 2004. május 1-én hatályba lépett, a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. Törvény alapjaiban változtatja meg a KPSZE munkafolyamatait, hiszen egyik fő tevékenységének jogi szabályozása módosult. Az új törvény alkalmazására történő felkészülés érdekében, hogy felkészüljünk, már év elejétől intenzív és szigorúan számon kért képzések kerültek megrendezésre a munkatársak részére.

Az 1999. június 21-i 1266/1999/EK tanácsi rendelet biztosított jogi alapot a tagjelölt országok számára a Bizottság előzetes jóváhagyása nélkül történő közbeszerzési, pályáztatási és szerződéskötési eljárásokra, az előcsatlakozási alapok tekintetében. Az előzetes bizottsági jóváhagyás alóli felmentés utáni helyzetet nevezzük Kiterjesztett decentralizált végrehajtási rendszernek (EDIS). A több mint két éves felkészülést követően 2004. június 21-én a Bizottság megítélte Magyarország számára – a PHARE országok közül elsőként – az EDIS akkreditációt.

2. Fejlesztési és Támogatási típusú (grant scheme) projektek menedzsmentje

A KPSZE kezelésében lévő Phare *Fejlesztési programok* esetében, 2004. év folyamán 49 közbeszerzési eljárás kezdődött meg. A lekötött szerződések értéke mintegy 40 millió euró. A 2002-es programon belül továbbá mintegy 20 *twinning*, illetve *twinning light szerződés aláírására került sor*, megközelítőleg mintegy 9 millió euró értékben.

A 2002-es projektek tekintetében a szerződéskötési arány 80.3% (tekintettel a kiterjesztési kérelmekre), a 2003-as projektek tekintetében egy évvel a szerződéskötési határidő előtt pedig 60%.

Új feladatként a KPSZE a 119/2004, ill. a 179/2004. korm. rendeletek alapján részt vesz az Átmeneti Támogatás, illetve a Schengen Alap lebonyolításában

A 2004. év során *Támogatási típusú programok* területén a következő feladatokat végeztük:

A 2001-es Phare országprogramban az eredeti programkölségvetés 77,2%-át sikerült felhasználni. A 2002-es Phare országprogramban a rendelkezésre álló 9,9 millió eurós összes költségvetési keret 99,27 %-át kötöttük le támogatási és egyéb szerződések formájában

A 2003-as Phare országprogramban: év végéig 28 támogatási szerződés került aláírásra, ami 64,35%-os kihasználtságot jelentett.

3. Pénzügyi menedzsment

2004 év során a KPSZE kezelésében 25 Phare program megvalósítása volt folyamatban (1 1999-es, 3 2000-es program, 6 2001-es, 10 2002-es illetve 5 2003-as), ezek keretében 48,4 millió EUR Phare támogatás került kifizetésre 1075 tranzakció során, illetve 282 megkötött szerződés került regisztrálásra. Ez tranzakciószámában mintegy 13%-os növekedést jelent a megelőző három év átlagához viszonyítva.

4. EKKE

Az Európai Unió Közbeszerzési Koordinációs és Szabályossági Egység (EKKE) 2004. évi tevékenysége a következő főbb – jogszabályban rögzített – területek köré csoportosult:

- Az új Közbeszerzési törvényre való áttérés kapcsán az előcsatlakozási szabályok szerint elkészült tenderdokumentációk átírása a Közbeszerzési törvénynek megfelelő dokumentációvá
- Az EKKE szabályossági ellenőrzése és minőségbiztosítási tevékenysége az előcsatlakozási és a csatlakozási utáni források vonatkozásában

Közbeszerzési törvényhez és alkalmazásához kapcsolódó gyakorlat kialakítása és képzése

A szakmai feladatokban bekövetkezett változás

A Kormány döntése alapján 2005. május 1-jétől a Magyar Államkincstártól a Hivatalhoz került a Központi Pénzügyi és Szerződéskötő Egység (KPSZE), mint részben önálló költségvetési szerv. A KPSZE gazdálkodási feladatait a Hivatal gazdasági szervezete látja el.

A működés, gazdálkodás értékelése:

A 2004. évi intézményi működés értékelése:

Megnevezés	Összeg (m Ft)
2004. évi eredeti kiadási előirányzat	1.560,8
2004. évi módosított kiadási előirányzat	2.071,8
2004. évi kiadás teljesítés	1.736,7
2004. évi kiadási megtakarítás	335,1
2004. évi bevételi többlet	0,6
2004. évi maradvány	335,7

Az előirányzat-módosítások közül legjelentősebb a Központi Pénzügyi és Szerződéskötő Egység (KPSZE) átvétele során időarányos előirányzat átvétele Kincstártól (142,8 millió forint), illetve a KPSZE működéséhez a PGF II-ből átcsoportosított előirányzat 204,8 millió forintos összege. A fejezeti kezelésű előirányzatok személyi jellegű kiadásainak fedezetére átvett összegek is előirányzat-módosítást indukáltak.

Főbb kiadási tételek:

Megnevezés	<i>millió forint</i>			
	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Teljesítés (%)
Személyi juttatások	678,9	833,5	812,3	97,5
Munkaadókat terhelő járulékok	208,2	256,7	247,8	96,5
Dologi kiadások	524,3	775,8	552,6	71,2
Egyéb működési célú kiadások, támogatások	0,3	12,8	12,5	97,7
Felhalmozási kiadások	146,3	190,2	110,7	58,2
Kölcsönök nyújtása dolgozóknak	2,8	2,8	0,8	28,6
Függő, átfutó kiadás	0	0	8,5	0

A felhalmozási kiadások tekintetében jelentős az eltérés a tervhez képest. A nagyteljesítményű nyomtatók beszerzése áthúzódott 2005 évre. Ezeket az eszközöket a központosított közbeszerzés keretében szerzi be a hivatal, és mivel a beszállító keretszerződése lejárt 2004. június 30-val és 2005. február 28-ig nem volt érvényes keretszerződés a megrendeléseket csak 2005. évben tudtuk megtenni.

A felhalmozási kiadások az alábbiak szerint alakultak:

Eszközbeszerzések:

Megnevezés	<i>millió forint</i>			
	DB	Nettó összeg	ÁFA	Bruttó összeg
Immateriális javak beszerzése				
Ebből: Szoftverek	13	13,9	3,5	17,4
Vagyoni értékű jogok	8	0	0	0
Gépek, berendezések, felszerelések		39,8	9,9	49,7
Ebből: Számítógép	71	14,8	3,7	18,5
Monitor	55	5,0	1,3	6,3
Notebook	8	3,2	0,8	4,0

Nyomtató	51	4,4	1,1	5,5
Fénymásoló	2	3,0	0,7	3,7
Szerverek	3	2,6	0,6	3,2
Projector	1	0,5	0,1	0,6
Bútorok	16	1,1	0,3	1,4
Egyéb		5,2	1,3	6,5
Járművek	9	34,8	8,6	43,4
Beszerezés összesen:		88,5	22,0	110,5

Felhalmozási célú pénzeszköz átadás a KSZF részére 0,2 millió forint összegben valósult meg.

A dologi kiadások összetétele:

millió forint

Megnevezés	Eredeti ei	Módosított ei	Teljesítés	Teljesítés %-a
Készletbeszerzés	43,1	37,1	29,9	80,6
Kommunikációs szolgáltatások	25,0	30,7	24,3	79,2
Bérleti és lízingdíjak	198,0	204,7	97,8	47,8
Szállítási szolgáltatás	2,0	6,6	6,3	95,5
Karbantartás	2,0	4,6	4,5	97,8
Egyéb üzemeltetés, fenntartás	2,0	186,9	135,0	72,2
ÁFA	89,6	118,0	95,8	81,2
Belföldi kiküldetés	3,0	7,5	4,8	64,0
Külföldi kiküldetés	30,0	33,0	30,2	91,5
Reprezentáció	20,0	15,8	8,7	55,1
Reklám és propaganda	0	6,0	4,8	80,0
Egyéb kiadások	90,0	103,1	101,1	98,1
Egyéb folyó kiadások	19,6	21,8	9,4	43,1
Dologi kiadások és egyéb folyó kiadások	524,3	775,8	552,6	71,2

Az eredeti előirányzathoz képest megtakarítás jelentkezett:

- készlet beszerzés,
- bérleti díjak ,
- reprezentáció,
- munkáltatói személyi jövedelemadó, tekintetében

Az üzemeltetési költségek jelentős részét az irodabérlethez tartozó, átszámlázott energia-fűtés-takarítási költségek teszik ki.

Az irodabérlet 2004. ében kifizetett nettó összege: 97,5 millió forint volt, 2005. évre nettó 9,2 millió forint kifizetése húzódott át. Az átszámlázott üzemeltetési költség nettó összege 50,9 millió forintot tett ki, 2005. évre nettó 5,8 millió forint kifizetése húzódott át. További 60 millió forintot tett ki a strukturális alapok, és az

ISPA/Kohéziós alap támogatásából megvalósuló programok nyilvántartási rendszerének, az EMIR-nek üzemeltetési költsége.

Az egyéb dologi kiadások jelentős részét 84,4 millió forintot a szakértői díjak teszik ki, ezek jelentősebb tételei:

Megnevezés	Összeg (m Ft)
Jogi szolgáltatás	12,6
Számviteli szolgáltatás	3,2
Tenderértékelés és minőségbiztosítási rendszer kidolgozása	30,9
PHARE technikai segítségnyújtás	15,1
PHARE kézikönyv felülvizsgálat	7,2

Bevételek:

Az eredeti előirányzathoz képest 62,2 millió forint pénzeszköz – átvétel valósult meg, amelyből 45,0 millió forint a KPSZE átvételekor a 2003. évi lekötött maradvány összegének átutalása a Kincstár részéről. A fennmaradó 17,2 millió forint a fejezeti kezelésű előirányzatokból a határozott köztisztviselők és munkavállalók, megbízási szerződéssel foglalkoztatottak személyi kiadásainak fedezetére átutalt összeg.

Az alkalmazottak térítése 0,8 millió forintot tett ki (mobiltelefon költségtérítés). Tanulmányi szerződésből adódó visszatérítés 0,6 millió forint, egyéb bevétel 0,6 millió forint volt (ebből 1 db személygépkocsi értékesítés 0,5 millió forint értékben).

A többletbevétel 0,6 millió forintos összege a mobilköltség-térítésből adódott.

Kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány összege: 258,4 millió forint.

Megnevezés	Maradvány	<i>millió forint</i>	
		Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány
Személyi juttatások	21,2	5,5	15,7
Munkaadókat terhelő járulékok	8,9	1,8	7,1
Dologi kiadások	223,2	199,5	23,7
Intézményi beruházások	79,5	50,0	29,5
Kölcsönök	2,3	1,6	0,7
Többletbevétel	0,6	0	0,6
Összesen:	335,7	258,4	77,3

Jelentős mértékű a dologi kiadások maradványa és a felhalmozási kiadásoké. A felhalmozási kiadásokon belül 33,8 millió forintot az EMIR hardverbeszerzésre volt lekötve, melyet már teljesített a Hivatal.

Az Intézményi kötelezettségvállalással nem terhel maradványa: 77,3 m forint, melyből a felhalmozási előirányzat maradványát 29,2 m forintot 2005. évi felhasználásra, az Intézménynél való visszahagyásra kérjük.

Az intézmény megszervezése, működésének felállítása, létszámának feltöltése folyamatosan valósult meg az év folyamán. A létszám fokozatos növekedésével párhuzamosan történtek a szükséges számítás- és irodatechnikai eszközök, berendezések beszerzése.

Az előirányzatok az alábbiak szerint alakultak:

1. számú táblázat (millió forint)

Megnevezés	2003. évi tény	2004. évi eredeti előirányzat	2004. évi módosított előirányzat	2004. évi tény	4/1.	4/3.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Kiadás		1 560,8	2 071,8	1 736,7	111,3	83,8
ebből: személyi juttatás		678,9	833,5	812,3	119,7	97,5
központi beruházás		0	0	0		
Folyó bevétel		0,2	63,6	64,2	32100	100,9
Támogatás		1 560,6	2 008,2	2 008,2	128,7	100
Előirányzat-maradvány		-	-	335,7		
Létszám (fő)	**	121	155	134	110,7	86,5

*eredeti, elemi költségvetésben engedélyezett létszám

**tény, éves átlagos statisztikai állományi létszám

2. számú táblázat (millió forint)

2004. évi előirányzat-módosítások levezetése	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2003. évi CXVI. törvény szerinti előirányzat	1560,8	0,2	1560,6	678,9
Módosítások jogcímenként				
2351/2004. (XII.28.) Korm. határozat előirányzat csökkentés	-33,5		-33,5	0
1044/2004.(05.14.) Korm. határozat: SAKK átcsoportosítás	50		50	24
2003. évi CXVI. Tv. 8. § (1) főtisztviselői illetménykülönbözetre átcsoportosítás	7,7		7,7	5,8
2292/2003. (XI.28.) Korm. határozat KPSZE átadás Kincstártól	142,8		142,8	81,2
PGF II. előirányzat átvét KPSZE működésre	204,8		204,8	70,8
Megbízási díjak fedezetének átvétele fejezeti előirányzatokból: EU TA, ÁFT, IFM	16,9	1,7	15,2	14,5
Személyi kiadások fedezetének átvétele EU TA-ból, ÁFT-ből, KTK TA-ból	74,3	15,5	58,8	55,9
Továbbképzési átcsoportosítás BM-től	1,8		1,8	1,1
Többletbevétel előirányzatosítása KPSZE 2003. évi maradványa	45	45		
Többletbevétel előirányzatosítása	1,2	1,2		
Előirányzat átcsoportosítás	0	0	0	-98,6
Módosított előirányzat	2071,8	63,6	2008,2	833,6

Vagyonsvltózás:

A Hivatal induló vagyonnal nem rendelkezett, térítésmentesen a KSZF-tól átvett szellemi termék és tárgyi eszköz bruttó értéke 630,7 millió forint, átvett eszköz értékcsökkenése 138,8 millió forint, nettó értéke 491,9 millió forint volt. A KPSZE átvételekor a Kincstártól átvett eszközérték nettó 12,7 millió forintot. A fennmaradó térítésnélküli átvétel a fejezeti kezelésű előirányzatoktól történt 297,8 millió forint értékben, egyéb térítésnélküli átvétel 20,4 millió forint volt. A saját beszerzés 110,5 millió forint.

2004. december 31-én a befektetett eszközök állománya: 727,8 millió forint volt, melyből a szellemi termékek állománya 550,9 millió forintot, a tárgyi eszközök állománya 176,1 millió forintot, a dolgozói lakáskölcsönök összege 0,7 millió forintot tett ki.

Vállalkozási tevékenységet a Hivatal nem folytat, ilyen jellegű bevétel nem keletkezett.

Az intézményen belül a szervezeti és a feladatstruktúra korszerősítésére tett intézkedések

A Hivatal a megalapításáról szóló Kormánydöntést követően azonnal hozzákezdett az önálló központi költségvetési szervként történő működés kialakításához. Ennek keretében elkészítette a Szervezeti és Működési Szabályzatát, jogszabályban meghatározott belső szabályzatait, kialakította gazdasági szervezetét és a kötelezettségvállalás rendjét.

X/8/2 Magyar Terület-és Regionális Fejlesztési Hivatal

A Magyar Terület-és Regionális Fejlesztési Hivatal társadalmi-gazdasági szerepe

A Magyar Terület-és Regionális Fejlesztési Hivatal 2004. évi, a X. Miniszterelnökség fejezet, 8 EU integráció címen belüli önálló működése, a területfejlesztés területén végzett munkája az európai mintájú regionalizmus hosszú távú megvalósítását, a térségi, helyi autonómia megerősítését, a települési autonómiából térségi autonómia kialakítását szolgálja. A regionalizmus megvalósulásával a döntési mechanizmusok helyi szintre kerülnek, a regionális intézményrendszerek kialakulnak, megerősödnek.

A területfejlesztés cél-, eszköz- és intézményrendszerének átalakítását az EU regionális politikai alapelvei, a Strukturális Alapok fogadásával összefüggő feladatok és követelmények, valamint országon belüli társadalmi-gazdasági kohézió erősítése, a lemaradó régiók, megyék, kistérségek elmaradottságának csökkentése, illetve a közigazgatási és önkormányzati rendszer egymással szoros összhangban történő megújítási igénye határozza meg.

A területfejlesztési célkitűzések gyakorlati megvalósulása a költségvetési törvény, illetve az annak végrehajtásáról szóló beszámolók számadataiból nyomon követhető.

A működés, gazdálkodás értékelése:

2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	1.973,1 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	2.540,1 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	2.314,4 millió Ft
2004. évi kiadási megtakarítás:	225,7 millió Ft
2004. évi bevételi többlet:	0,6 millió Ft
2004. évi maradvány:	226,3 millió Ft

A Magyar Terület-és Regionális Fejlesztési Hivatal 2004. január 1-től kezdte meg önálló működését központi államigazgatási szervként a X. Miniszterelnökség fejezet elkülönített részeként.

Kiadások:

A kiadási előirányzatok az alábbiak szerint alakultak.

Megnevezés	<i>millió forint</i>			
	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Teljesítés %
Személyi juttatások	895,3	1279,0	1196,6	93,6
Járulékok	285,8	381,3	335,4	87,9
Dologi kiadások	657	649,4	584,0	89,9
Egyéb működési célú kiadások	0,8	0,8	0,8	100

Intézményi beruházás	132,8	228,2	197,3	86,4
Kölcsön államháztartáson kívülre	1,4	1,4	0,3	21,4
Kiadások összesen	1973,1	2540,1	2314,4	91,1

A Hivatal működéséhez szükséges alapvető kiadásokat, így a személyi állomány juttatásait, azok járulékait, a kiküldetésekkel kapcsolatos költségek fedezetét, a Hattyúház irodabérleti díjait, az üzemeltetés költségeit, a működéshez szükséges intézményi beruházásokat (számítógép, fénymásoló, személygépkocsi, fax stb.) a 2004. évi intézményi költségvetés biztosította.

2004-ben létszámleépítésre - tekintettel a meglévő és a bővülő feladatokra - nem került sor a Magyar Terület-és Regionális Fejlesztési Hivatalban. A 271/2004. (IX. 29.) Kormány rendeletnek megfelelően a korábban megbízásos jogviszonyban tevékenykedő kistérségi megbízottakat 2004. X. 1-től munkavállalóként foglalkoztatta a Hivatal. A személyi juttatások előirányzat növekedése is elsősorban a kistérségi megbízotti díjak kifizetése miatt következett be, melynek forrásául fejezeti kezelésű előirányzat szolgált.

A dologi kiadások előirányzata a 2050/2004. (III.11.) Korm. határozat alapján 32,9 millió forinttal, míg az intézményi beruházási kiadások 6,6 millió forinttal csökkentek. Elmondható, hogy minden területen – ezen belül különösen a kiküldetési és a reprezentációs kiadási tételeknél - törekedtünk a takarékosságra.

A felhalmozási kiadások tekintetében felújítás és központi beruházás nem valósult meg 2004-ben. Az intézményi beruházások előirányzata jelentősen növekedett, tekintettel arra, hogy a kistérségi megbízott hálózat működtetéséhez fejezeti forrásból notebook beszerzések történtek, továbbá technikai berendezések beszerzésére került sor a Regionális Operatív Program terhére.

Bevételek:

2004. évre 0,5 millió forintos intézményi bevételt terveztünk, elsősorban a mobiltelefon-használat költségtérítése miatt. A teljesítés elérte a 1,7 millió forintot.

2004. decemberében két személygépkocsit értékesített a Hivatal, ennek bevétele 2,4 millió forintot tett ki.

Nem tervezett az intézmény működési célú pénzeszközátvételt, de 13,8 millió forint átvételre került a Miniszterelnöki Hivaltól a VÁTI Kht. átvilágításával kapcsolatos szerződés teljesítésére.

Előirányzat –maradvány:

A 2004. évi maradvány összetételét és nagyságát az alábbi táblázat tartalmazza:

millió forint

Megnevezés	Maradvány	Maradványból	
		Kötelezettség-vállalással terhelt	Kötelezettség-vállalással nem terhelt
Személyi juttatások	82,4	1,0	81,4
Járulékok	45,9	0,2	45,7
Dologi kiadások	65,4	65,4	0
Intézményi beruházások	30,9	30,9	0
Kölcsönök	1,1	0	1,1
Összesen	225,7	97,5	128,2
Bevételi többlet	0,6	0	0,6
Összesen:	226,3	97,5	128,8

A személyi juttatások és járulékok maradványának keletkezési oka az, hogy a Hivatal létszámának feltöltését csak hosszabb idő alatt tudta megvalósítani. E helyzet miatt jelentős többletmunkát kellett ellátni a munkatársaknak, melynek díjazását a 2004. évi jóváhagyott pénzmaradvány terhére kívánja megoldani a Hivatal vezetése.

Vagyonsváltozás:

Az önálló tevékenységét 2004-ben megkezdő Hivatal induló vagyonnal nem rendelkezett, térítésmentesen vett át vagyontárgyakat 226,3 millió forint értékben. A térítésmentes átvétel és a beszerzések kapcsán 428,2 millió forintos bruttó érték növekedésről beszélhetünk, amelyhez 71,1 millió forintos értékcsökkenés tartozik. Ennek megfelelően a Magyar Terület-és Regionális Fejlesztési Hivatal nettó eszközértéke 357,1 millió forintot tett ki.

A hivatalnak intézménye nincs, vállalkozási tevékenységet nem folytat.

A NEMZETI FEJLESZTÉSI H IVATAL KEZELÉSÉBEN LÉVŐ FEJEZETI ELŐIRÁNYZATOK FELHASZNÁLÁSA

X/8/3/1-5 Nemzeti Fejlesztési Terv Operatív Programok

Az EU Strukturális Alapjaiból származó támogatások felhasználásának, vagyis a Közösségi Támogatási Keretben (KTK) rögzített **operatív programok megvalósításának tekintetében a 2004. év nem tekinthető teljes évnek**. Tekintettel arra, hogy a KTK-t és az operatív programokat érintő egyeztetések lezárására Magyarország és az Európai Unió között 2003. decemberében került sor, a pályázati kiírások meghirdetésére és így a projektek előkészítésére 2004. első felében kerülhetett sor. Mindezek ellenére az operatív programok megvalósításának területén **Magyarország 2004-ben jelentős előrehaladást ért el**. A tavalyi évre kitűzött célok döntő részét – különös tekintettel a kötelezettségvállalásokra – teljesítettük. A rendelkezésünkre álló adatok alapján kelet-európai összehasonlításban is vezető helyet foglalunk el.

A **2004. május 1-én csatlakozott tagországok közül Magyarország volt az első, amely Nemzeti Fejlesztési Terve végrehajtásához hozzákezdett**. A Gazdasági Versenyképesség Operatív Program első pályázatait 2004. január 16-án indította útjára. Az első pályázatok március elején érkeztek be.

Ezt követően a beadott pályázatok száma fokozatosan növekedett, **a pályázói érdeklődés július és október között volt a legmagasabb** – a legtöbb pályázat (2500) októberben érkezett. Ezt követően érezhetően csökkent a pályázatok száma, mivel több kiírás esetében lejárt a benyújtási határidő. A **pályázati aktivitás rendkívül biztató**, mivel arra utal, hogy a pályázók **rendelkeznek elegendő életképes projektjavaslat ahhoz, hogy az Európai Uniótól származó támogatásokat maradéktalanul felhasználják**.

2004. január 16-tól (az első pályázati felhívás megjelenésétől) a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében meghirdetett pályázati felhívásokra és központi programokra **december 31-ig 16065 projekt javaslat** került benyújtásra.

A beérkezett projekt javaslatok (pályázatok és központi programok/projektek együtt) 55 %-ának feldolgozását követően **az irányító hatóságok vezetői az év végéig a teljes keret 30,9%-ának megfelelő támogatásról döntöttek. Ezzel 205 milliárd forint összegben vállaltak kötelezettséget**. Ez a három éves támogatási keret 30%-a. Ez az eredmény a 2004-es tervet mintegy 25%-kal túlteljesíti. Ez **az eredmény az EU támogatások határidőre történő igénybevétele szempontjából kifejezetten örvendetes**.

Összességében a **2004. végéig benyújtott pályázatokban megfogalmazódó támogatási igény a három éves keretet csaknem egyharmadával meghaladja**. Rendkívül nagy az igény a KIOP, a ROP és a HEFOP támogatásai iránt. **Az operatív programokon belül az egyes prioritások iránt megnyilvánuló érdeklődés erősen**

eltér. Általában véve – a várakozásoknak megfelelően – **legnépszerűbbek az infrastrukturális fejlesztéseket támogató pályázatok és az eszközbeszerzésekhez igénybe vehető támogatások.** Alacsonyabb érdeklődés tapasztalható néhány, az Európai Szociális Alap által finanszírozott intézkedés iránt, de kevés pályázat érkezett pl. a KIOP állati eredetű hulladékok feldolgozását, és a környezeti kármentesítést célzó támogatásaira is.

A támogatási szerződések megkötése minden OP esetében megkezdődött. A megkötött támogatási szerződések száma 1068, értéke 245,3 millió euró (61,75 milliárd forint) volt 2004. december 31-én. Ez az Irányító Hatóságok vezetői által jóváhagyott projektek támogatási összegének 30,1%-át tette ki.

A kifizetések a 2004. év folyamán megindultak, leginkább a HEFOP előlegfizetése következtében. Számla alapú kifizetésre a 2004. évben csak csekély mértékben került, sor mivel a pályázati folyamat a szerződéskötési fázist érte el.

A számadatok tanúsága szerint az intézményrendszer a vártnál nagyobb mennyiségű beérkezett pályázatot képes volt elbírálni, ugyanakkor a projekt kiválasztás-szerződéskötés időigénye mind az operatív programokban meghatározott stratégiai célok teljesítése, mind a kedvezményezettek - és a szélesebb értelemben vett közvélemény - szempontjából túlságosan hosszú. (Év végéig a negyedik negyedévben elért jelentős előrehaladás ellenére az összes regisztrált pályázatnak csak 56%-a esetében született döntés). A gyors, zökkenőmentes szerződéskötést, következésképpen **kifizetést számos feltétel hiánya lassította:**

- **hiánypótlásra** visszaküldött pályázatok nagy száma,
- az intézkedések egy része esetében **viszonylag későn készült el a támogatási szerződések tervezete,**
- a pályázatok keretében a **bírálatok során nyitva maradt tartalmi és különösen pénzügyi kérdések** tisztázása a pályázóval való egyeztetése egyrészt gyakori, másrészt időigényes feladatnak bizonyultak.

Az általános tendencián kívül az **AVOP esetében hátráltatta a kifizetéseket, hogy a pályázati felhívások 2004. márciusában jelentek meg, a pályázatokat – a SAPARD pályázatok 2004. április 30-i lezárása után - 2004. május 3-ától lehetett benyújtani.** A program megvalósításában azonban **jelentős késedelmet** okozott a SAPARD források terhére történő szerződéskötés 2004. szeptember 30-ig történő elhúzódása, ami miatt eddig az időpontig nem kezdődhetett meg az AVOP pályázatok **feldolgozásának folyamata, ami a szerződéskötés és kifizetés csúszását** eredményezte.

A vázolt tendenciákat figyelembe véve arra lehet következtetni, hogy a kifizetések a 2005. év első felében indulnak meg tömeges mértékben.

A HEFOP előlegfizetési igénye miatt került sor a törvény 118. § (4) bekezdés alapján „Az oktatási és képzési infrastruktúra fejlesztése” előirányzatról a „Hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása az oktatási rendszerben” előirányzatra 700 millió forint átcsoportosítására.

Az első év folyamatai összességében arra engednek következtetni, hogy **Magyarország az EU strukturális alapok támogatásait határidőre, teljes mértékben fel tudja majd használni.**

X/8/3/6 KTK Technikai segítségnyújtás

A KTK megvalósításának menedzsmentje és nyomon követése, beleértve az ehhez szükséges képzéseket és tréningeket c. tevékenység keretében munkatársak felvételére, illetve szakértők megbízására került sor. Az új feladatok ellátására a következő területeken kerültek foglalkoztatásra: TA projektek megvalósításának koordinációja, operatív programok megvalósításának nyomon követése, pénzügyi menedzsment és nyomon követés, horizontális célok megvalósítása, számítógépes monitoring információs rendszer (EMIR) kifejlesztése, rendszeres elemzések, a döntéseket elősegítő háttéranyagok készítése, KTK monitoring bizottság működtetése. Külső (tagállami) szakértők megbízása a következő tevékenységek végzése érdekében történt: kockázatelemzés, a hatékonyabbá és eredményesebbé tehető folyamatok feltárása, illetve a lehetséges szabálytalanságok megelőzése.

A KTK Monitoring Bizottság és albizottságai működtetése c. tevékenység keretében sor került a napirend, a meghívó, a háttéranyagok, illetőleg az emlékeztető elkészítésére, sokszorosítására és megküldésére, az üléseken a tolmácsolás megszervezésére, a dokumentáció angol nyelvre történő lefordítására, az ülések logisztikai feltételeinek biztosítására. A Monitoring Bizottság tagjainak képzésére két alkalommal került sor.

A KTK megvalósításának rendszerellenőrzése és az ellenőrzés feltételeinek kialakítása. Az ellenőrzések jelentős része az egyes projektekhez, illetve programokhoz kapcsolódik (pl. 1. illetve 2. szintű ellenőrzés). Ugyanakkor az ellenőrzések egy része a KTK egészéhez kapcsolódik, központi szinten kerül végrehajtásra. Az HIVATAL belső ellenőrzése 2004-ben két rendszerellenőrzést indított: az egyik vizsgálat a projekt kiválasztás folyamatának, a másik az EMIR használata feltételeinek vizsgálatára irányult.

Az egységes monitoring informatikai rendszer továbbfejlesztése. A vonatkozó jogszabályok alapján a Hivatal feladata az egységes monitoring informatikai rendszer (EMIR) üzemeltetése (hazai forrásból) és folyamatos továbbfejlesztése (részben EU forrásból). A 2004. évi tevékenységek eredményeként az EMIR támogatja a menedzsment tevékenységet a projektek benyújtásától az Európai Bizottsággal történő elszámolásig.

Tájékoztatás és nyilvánosság. A közvéleményt célzó kommunikációs tevékenység első szakasza, az „Európa itt épül” kampány és az azt kísérő marketing-kommunikációs munka elsődleges célja a Strukturális Alapok nyújtotta lehetőségek ismertségének megteremtése, és a közvetlen mozgósítás volt. A tömegkommunikációs eszközök használatán kívül egyéb, a marketing-munkát segítő tevékenységek is elvégzésre kerültek. Ezek célja a kampány során megfogalmazott üzenetek

elmélyítése, egységes arculat kialakítása és PR jellegű megjelenések szervezése volt. Ezen kívül sor került még konferenciák, előadások szervezésére a Strukturális Alapokból elérhető támogatások témájában, valamint a támogatásokkal kapcsolatos naprakész információk biztosítása érdekében a www.Hivatal.hu honlap folyamatos aktualizálása is megtörtént.

Strukturális Alapok képzések tananyagfejlesztése és minőségirányítási rendszere.

A projekt keretében elkészültek a Strukturális Alapok fogadását elősegítő komplex tervezési, illetve projekt-ciklus menedzsment munkát segítő módszertani tananyagok (oktatási csomagok), melyek elsődleges célcsoportját önkormányzatok, civil szervezetek, kis- és középvállalkozások képezik.

Tanulmányok és értékelések. A KTK Irányító Hatóság felelőssége az általános jellegű, azaz több operatív program esetében alkalmazható útmutatás kialakítása, mind a végrehajtásban részt vevő szervezetek, mind a pályázók illetve kedvezményezettek számára. A 2005. során megjelentendő/aktualizálandó pályázati felhívások előkészítése érdekében a KTK Irányító Hatóság tanulmányt készített a jelenlegi pályázati kiírások tapasztalatairól.

X/8/3/7-9 Kohéziós Alap

Az ISPA fő célja a csatlakozásra váró országok felkészítése a Kohéziós Alap támogatásának fogadására, valamint a környezetvédelmi és közlekedési infrastruktúra területén a csatlakozást hátráltató konkrét problémák megoldása. A csatlakozással, 2004. május 1-vel az ISPA-t felváltotta a Kohéziós Alap, amely azonos céllal, de megtöbbszöröződött kerettel támogatja egyrészt az ISPA-ban még be nem fejeződött projekteket, másrészt újabb beruházásokat.

Ennek eredményeképpen 2004-ben összesen 31 futó projekt (8 közlekedési projekt, melyből 2 nem beruházási, hanem technikai segítségnyújtási, valamint 23 környezetvédelmi – 4 technikai segítségnyújtás) megvalósítása volt folyamatban a 2004. év folyamán, valamint elfogadásra került 5 db új beruházási projekt (3 környezetvédelem, 2 közlekedés). A régi projektek összértéke kb. 298 milliárd forint, amit kb. 250 milliárd forinttal növeltek meg az új Kohéziós Alap projektek (M0 keleti szektor; Szolnok-Lökösháza II. ütem vasút rehabilitáció, Zalaegerszeg szennyvízkezelés, Veszprém szennyvízkezelés; Budapest központi szennyvíztisztító).

Az ISPA/Kohéziós Alap támogatással megvalósuló projektek 2004-ben szektoronként (közlekedés – környezetvédelem) egy jogcímcsoporton belül, aggregáltan kerültek betervezésre. Az előirányzatok az év folyamán előirányzat-módosítással felosztásra kerültek az egyes projektek között, így azok a jogcímcsoporton belül külön jogcímeiken kerültek megjelenítésre.

A folyamatban lévő Kohéziós Alap projektek előrehaladását a szerződéskötések (lezárt közbeszerzési eljárások), a szállítóknak történt kifizetések és az Európai Uniótól lehívott források nagysága alapján mérhetjük.

A 2004. év fő eredményei az alábbiak:

A szerződéskötések tekintetében mindkét szektor eredményes évet zárt. A 2004. évi szerződéskötés értéke (58,4 milliárd forint) 32%-al meghaladja a 2003. évit (44,4 milliárd forint). Megkezdődött az új Közbeszerzési Törvény szerinti tenderek lebonyolítása. 2004 decemberében a KvVM 7, a GKM 2 új tendert indított összesen mintegy 6,8 milliárd forint értékben.

A 2004. évi kifizetés (24,37 milliárd forint) meghaladta a 2003. évi (10,55 milliárd forint) kétszeresét (231%).

A Bizottságtól történő forrás-lehívások összege 2004-ben elérte az 52,88 millió eurót (13,45 milliárd forint), így a 2004. évi teljesítmény 12%-al meghaladta a 2003. évit (47 millió euró, 11,96 milliárd forint).

Az éves szerződéskötési, ennek nyomán pedig a kifizetési teljesítményt jelentősen javította volna, amennyiben az Európai Bizottság Magyarországi Delegációja befogadja a minőségellenőrzést követő jóváhagyásra az uniós eljárásrend – az ún. Practical Guide (PraG) - előírásai alapján teljes egészében elkészült 30 környezetvédelmi tenderdokumentációt. Mivel a PraG nem felel meg az EU közösségi direktíváinak, továbbá csak harmadik, nem tagállamokra vonatkozik, ebből eredően a csatlakozást követően nem használható a közbeszerzési eljárásokra, azokra az új közbeszerzési törvény (2003. évi CXXIX. Tv.) rendelkezései az irányadóak. Ennek

értelmében már 2004 tavaszán megkezdtek 49 részben vagy egészben elkészült tenderdokumentáció mérnöki és közbeszerzési jogi átdolgozását. A konkrét dokumentációk átdolgozása a minták alapján részben megtörtént, részben folyamatban van, 2004 decemberében pedig elkezdődött a tenderek meghirdetése. A környezetvédelmi szektorban hozzávetőleg hat hónapos csúszást eredményezett az új közbeszerzési törvény alkalmazása.

Összességében elmondható, hogy bár a végrehajtás alatt álló projektek lebonyolítása 2004. folyamán tovább gyorsult, és mintegy 7,25 milliárd forintos kifizetés történt, a tervezett felhasználáshoz képest még tavaly is nagyon nagy volt a lemaradás.

X/8/3/7 ISPA/Kohéziós Alap támogatásából megvalósuló közlekedési projektek (közlekedési szektor)

Budapest-Győr-Hegyeshalom vonalszakasz felújítása II. ütem 2000/HU/16/P/PT/002

A beruházás célja a vonalszakasz rehabilitációja, 140 km/h illetve 160 km/h sebesség biztonságos bevezetése, válik lehetővé, valamint a biztosítóberendezési munkák elvégzésével a vonatközlekedés biztonsága a nyugat-európai követelményeknek fog megfelelni.

A projekt 7 alprojektből áll, amelyből 2004-ben befejeződött a Budaörs-Biatorbágy pályarekonstrukció, de ez utóbbinak a pénzügyi lezárása 2004-ben nem történt meg). A 3 leszerződött alprojekt kivitelezése van folyamatban: Ács-Gyórszentiván pályarekonstrukció, Bp Kelenföld-Kimle ETCS létesítése, Komárom áll. biztosítóberendezési munkák.

Budapest-Cegléd-Szolnok-(Lőkösháza) vasúti vonalszakasz felújítása I. ütem 2000/HU/16/P/PT/001

A beruházás célja az utazási idő csökkentése, nagyobb kapacitás és tengelyterhelés biztosítása, a vonatsebesség emelése, az utasbiztonság növelése és a vonatkésések csökkentése, az elavult jelző- és biztosítóberendezési rendszerek cserélése, valamint meglévő, de átépítésre nem kerülő vágányok állagromlásának megakadályozása.

A projekt keretében 2004-ben egy korábbi szerződés lezárult pénzügyileg, három új szerződést kötöttünk meg, ezek megvalósítása (két korábbi szerződéssel együtt) folyamatban van. Ezekon kívül egy alprojektet meghirdettünk, a szerződés aláírása azonban átsúszott 2005. januárra.

Zalalövő-Zalaegerszeg-Boba vonalszakasz rehabilitációja 2000/HU/16/P/PT/003

A projekt célja a tengelyterhelés 225 kN-ra, a sebesség 100-160 km/h-ra történő emelése a Zalalövőtől Bobáig tartó 83 km hosszú szakaszon, és a Bajánsenye – Boba szakasz villamosítása. Jelenleg 3 leszerződött alprojekt kivitelezése van folyamatban.

Útrehabilitációs program I. ütem: 3. és 35. sz. főutak 2001/HU/16/P/PT/006

A projekt célja a 3 és 35 sz. főközlekedési utak eddigi 10 t helyett 11,5 tonna tengelyterhelésre való kiépítése. A tervezett munkák 142 km szakaszra terjednek ki. A munkák teljes mértékben le vannak szerződve, azonban az ütemes munkavégzés csak augusztusban indult az engedélyek részleges hiánya miatt.

Útrehabilitációs program II. ütem: 2, 6, 42, 47 és 56. sz. utak 2001/HU/16/P/PT/008

A projekt célja a jelzett főközlekedési utak eddigi 10 t helyett 11,5 tonna tengelyterhelésre való kiépítése az EU normáknak megfelelően 269km teljes hosszon. A 2004-es évben megtörtént a tervezési és mérnöki munkák vállalatba adása, a kivitelezés azonban még nem indult meg.

Átfogó szakértői segítségnyújtás vasúti ISPA projektekhez 2001/HU/16/P/PA/006

A projekt célja szakértői segítségnyújtás vasúti ISPA/Kohéziós Alap projektek tender dokumentációinak felülvizsgálatához, tenderezési és szerződéskötési eljárásához, a kivitelezői munkák felülvizsgálatához, ill. oktatás. 2004-ben az oktatási feladatok lezárultak, amelyek pénzügyi rendezése is megtörtént. A projekt ütemezés szerint haladt 2004-ben is.

Technikai segítségnyújtás a Kohéziós Alap támogatásával megvalósuló közlekedési projektek előkészítéséhez 2003/HU/16/P/PA/013

A Kohéziós Alapból várhatóan megvalósuló közlekedési projektekhez szakértői segítségnyújtás valósul a projekt keretében. Eredményként 2004-ben kidolgozásra és jóváhagyásra Brüsszelbe benyújtásra került 3 projekt, melyből 2-t 2004-ben, egyet 2005-ben fogadtak el.

A Projektek előkészítése sor terhére támogatási szerződés született a Nemzeti Autópálya Rt.-vel az M43 autópálya előkészítési, tervezési munkáira.

X/8/3/9 ISPA/Kohéziós Alap támogatásából megvalósuló környezetvédelmi projektek (környezetvédelmi szektor)

A 2000. évi ISPA keretből támogatásban részesülő projektek esetében aláírásra kerültek a fő kivitelezési szerződések.

2003. év nyarán megkezdődtek a Hajdú-Bihar megyei hulladékgazdálkodási projekt megvalósítási munkái, illetve a szegedi csatornázási munkák. 2004. október 21-én adták át a debreceni és a hajdúböszörményi helyszínen a hulladékkezelő telepet, ez volt Magyarország első környezetvédelmi ISPA létesítmény átadása. A győri szennyvíztisztítási, a szolnoki, miskolci és szegedi hulladékgazdálkodási programok kivitelezése 2004-ben indult (Szegeden az infrastruktúra kiépítése kezdődött meg). Az árubeszerzési tenderek, meghirdetése a 2005-ös évben várható.

A 2001-es projekteknél a többszöri kényszerű átdolgozás után elkészültek a tender dokumentációk, amelyeket a Delegáció jóváhagyását követően 2003. december folyamán megjelentek. A kivitelezési munkák a közbeszerzési eljárás sikeres lebonyolítását követően 2004. év nyarán és őszén megkezdődtek. Megkötésre kerültek a 2004. évben a projektek Támogatási Szerződésai. Több helyen volt alapkö illetve „alapcsőletétel”. (Tiszafüred, Cegléd ill. Pécs, Sopron). A 2004 decemberében részátadás volt a pécsi projektben.

A 2001-es projektek több tenderét át kellett írni az új Kbt. szerint, ezek megjelentetése 2005. I. negyedévében várható, illetve a Sajó-Bódva II. sz. építési tender 2004. decemberében már megjelent.

A 2002-es projekteknél a Homokhátság, Nyugat-Balaton és Dél-Balaton hulladékgazdálkodási programok Pénzügyi Megállapodását a magyar fél is aláírta. Megkezdődött a tenderdokumentumok előkészítése, azonban a PRAG szerint már jórészt elkészült tendereket át kellett írni az új Kbt. szerint. A Nyugat-Balaton projekt építési és mérnök tendere 2004 decemberében megjelent, a többi tender (építés, mérnök, PR, árubeszerzés) megjelenése 2005. I. negyedévében várható. Megkötésre került továbbá a homokhátsági és a nyugat-balaton projekt támogatási szerződése.

A 2003. évi három szennyvíztisztítási projekt (Debrecen, Kecskemét, Szombathely) tendereinek készítése folyamatosan zajlott, azonban itt is át kellett írni a PRAG szerint elkészült tendereket, így ezek megjelenése is csak 2005-ben várható. A közbeszerzési eljárások sikeres lefolytatását követően a kivitelezési munkák is megkezdődhetnek 2005. második felében.

A technikai segítségnyújtás projektek közül a Zagyva-Tarna vízgyűjtő-gazdálkodási mintaprojektben” (2003/HU/16/P/PA/011) 2004. év közepén elkezdődött a tényleges munka, amelynek eredményeképp 2006-ra készülhet el a Vízkeret Irányelv hazai bevezetését és alkalmazását elősegítő Zagyva-Tarna vízgyűjtő-gazdálkodási terv. A 2004-2006. közti időszakban benyújtásra tervezett projektek szakértői segítségnyújtás, (2003/HU/16/P/PA/012)

5 kisebb ún. Framework Contract-ot (egyszerűsített keretszerződés) és két nagyobb szolgáltatási tendert finanszíroz. Előbbiek már lezárultak, a két szolgáltatási tender keretében pedig 2004. augusztusára kiválasztásra kerültek a munkákat elvégző nyertes cégek akikkel 2004 szeptemberétől intenzíven megkezdődött következő költségvetési periódusban finanszírozható projektek előkészítése.

A 2004. évben a szerződések 2000-2004. évi összesített értéke meghaladta a 50 milliárd forintot, a költségvetési kifizetések összege kb. 9,687 milliárd forint volt, amihez kb. 2,9 milliárd forint önkormányzati hozzájárulás társult.

A Projektek előkészítése sor terhére 3 szerződés került megkötésre a projektek tenderdokumentációinak előkészítésére és minőségbiztosítására.

Két projekt (Észak-Kelet Pest megyei regionális hulladékgazdálkodási rendszer - 2003/HU/16/P/PE/019; Észak-Balaton térség regionális települési szilárdhulladék kezelési rendszer- 2002/HU/16/P/PE/017) jelentős csúszást szenvedett a jóváhagyott lerakó helyszínének erős lakossági ellenzése miatt. A végleges helyszín kiválasztása, és az eredeti projektelképzelés módosítás sok időt vett igénybe, ezért a kivitelezési munkák nem kezdődtek meg.

X/8/3/22-25 Hazai előirányzatok

X/8/3/22 Az EU támogatások felhasználásához szükséges technikai segítségnyújtás

Az előirányzatból került finanszírozásra a tájékoztatói és nyilvánossági tevékenységek között a potenciális kedvezményezettek számára információt nyújtó

ügyfélszolgálati tevékenységekről készített felmérés, melynek célja a telefonos elérhetőség, az adott válaszok pontosságának, helyességének felmérése volt. Ez segítséget nyújtott a felmerülő hibák kijavításában és az ügyfélszolgálatok tevékenységének továbbfejlesztésében.

Szintén a tájékoztatási tevékenységhez kapcsolódóan konferenciák, képzések infrastruktúrájának biztosítására került sor.

A Kohéziós Alap projekteket megvalósító cégek kiválasztása érdekében kiírt közbeszerzések bíráló bizottságaiba az IH-nak jogszabályban garantált joga szavazótagot delegálni. Erre az évente körülbelül félévnyi időigényű feladatnak a színvonalas ellátására teremtett lehetőséget az előirányzat azzal, hogy magasan képzett elméleti ismerettel, illetve alapos gyakorlati tapasztalattal rendelkező szakértőket küld Hivatalunk.

2004 folyamán a Hivatal egyik kiemelt feladata volt az Egységes Monitoring Információs Rendszer (EMIR) továbbfejlesztése, üzemeltetése, illetve a rendszerhez kapcsolódó szolgáltatási feladatok ellátása.

A vonatkozó jogszabályok végrehajtása – amelyek előírják az EU pénzügyi alapjai felhasználásához szükséges teendőket – nem valósulhatott volna meg az EU támogatás technikai segítségnyújtási kereten biztosított pénzüsszegek nélkül. Az EMIR rendszer szoftverfejlesztési feladatai (az egyes modulfunkciók pontosítása, illetve kifejlesztése), a rendszer üzemeltetése (hardware, software infrastruktúra, illetve „hosting” feladatok ellátása), valamint a rendszerrel kapcsolatos szolgáltatási feladatok kivitelezése (szakértői támogatás finanszírozása) alapvető jelentőségű a Nemzeti Fejlesztési Tervben megfogalmazott célkitűzések elérése, az Operatív Programok sikeressége és végső soron Magyarország eredményes támogatáspolitikája megvalósítása vonatkozásában.

Az EU Pályázati Információs Központ (a továbbiakban EU PIK) 2004-ben is ellátta az EU Strukturális Alapok intézményrendszerével, a projekt előkészítéssel, valamint a központi projektekkel és a kiírásra kerülő pályázatokkal kapcsolatos általános tájékoztatási, alapfokú tanácsadási, valamint vezetői információs feladatokat.

Ennek keretében több mint 10,000 hívást fogadott Call Center-ében, működtette a Hivatal honlapján a Pályázati Információs Menürendszert (Pályázati Kereső, Ügyfélszolgálati kereső, tematikus információs anyagok). Az ügyfélszolgálati tevékenységek hatékonyabb támogatása érdekében előkészítette és lebonyolította az egységes tudásmenedzsment eszköz, belső információs rendszer (Extranet) kiépítésére és üzemeltetésére kiírt nyílt közbeszerzési eljárást. Emellett strukturált adatbázisokon alapuló Vezetői Információs Rendszert (VIR) működtetett, melynek keretében több ezer oldal rendszeres és ad-hoc felsővezetői tájékoztató anyagot és elemzést készített.

X/8/3/24 Átfogó Fejlesztési Terv

Az 1218/2002.(XII.29.) kormányhatározat 3. pontja rendelkezett arról, hogy készüljön el az ország társadalmi-gazdasági fejlesztési terve - az Átfogó Fejlesztési Terv (ÁFT) - tartalmára és elkészítési módjára vonatkozó javaslat.

Az Átfogó Fejlesztési Terv (ÁFT) feladata a hosszú távú fejlesztéspolitikai prioritások kijelölése. Be kell mutatnia a lehetséges trend- és szerkezetváltásokat, az ezeket megalapozó fejlesztési programokat, valamint az ezekhez szükséges erőforrásokat is. Az ÁFT elkészítése időközben az 1076/2004.(VII.22.) Korm. határozat 3. és 4. pontjának megfelelően három egymásba ágyazódó feladattá vált. A hazai és uniós fejlesztési forrásokat teljes körűen felölelő Európa Terv, az ennek keretében az Országgyűlés elé terjesztendő Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió (OFK), valamint az Európai Unió elvárásainak megfelelő országstratégia (II. Nemzeti Fejlesztési Terv) előkészítésévé. Mivel ezen tervdokumentumok előkészítése a hagyományos éves költségvetési eljárási rendtől lényegesen eltér, ezért az előirányzat nyújtott fedezetet a tervezési folyamatba bevont szereplők – kutatók, tudományos műhelyek, társadalmi partnerek, kormányzati és önkormányzati, regionális szervezetek, a civil szféra képviselői – összehangolt munkájának a megszervezésére és a fent említett tervdokumentumok megalapozására. Így a tervezés során javasolt lépések eredményeként széles körben elfogadott, hosszú távú jövőképen és folyamatos társadalmi egyeztetéseken alapuló, középtávú tervezési mechanizmus jön létre. A 2004. évben elvégzett feladatok a 2003. évben az I. Nemzeti Fejlesztési Terv véglegesítése után elkezdett munka folytatása, s így ezen erőforrások felhasználásának köszönhetően a következő középtávú (2007-2013) tervezési periódusban a közpénzek felhasználása még hatékonyabbá válik.

X/8/3/25 Project Generation Facility II. ütem

A PGF2 felhasználásáról szóló rendelet a 2004/115. számú közlönyben került kihirdetésre a 15/2004 (VIII.14) tárca nélküli miniszter rendelete a Projekt Generation Facility II. fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásának részletes szabályairól címmel.

1. Központilag felhasználandó rész

Az előirányzat e része a Hivatal kezelésében maradt. A források az alábbi jogcímek szerint kerültek felhasználásra:

1) Gazdaságilag elmaradott kistérségek kiemelt projektjeinek kidolgozása

2003. végén feltárássra kerültek a 15 gazdaságilag legelmaradottabb statisztikai kistérség zászlós projektjei. A 2003-ban megkezdett munka 2004-ben is folytatódott, a PGF 2 keretén belül 3 kistérségi projekt megvalósíthatósági tanulmányának elkészítése történt meg.

2) A projekt-előkészítés során a tenderdokumentációk összeállításával, valamint közbeszerzéssel kapcsolatos minőségbiztosítási tevékenység

A Központi Pénzügyi és Szerződéskezelő Egységhez tartozó EKKE a 2004. május 1-jétől hatályos új közbeszerzési törvényhez útmutatót dolgozott ki, amely érdemi segítséget nyújt az előcsatlakozási alapok, a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap kedvezményezettjei számára.

3) A Kohéziós Alap keretstratégiához illeszkedő központi projektek előkészítése

A Kohéziós Alap támogatások közlekedési és környezetvédelmi szektorbeli felhasználása érdekében számos, az ország különböző területein kiemelkedően fontos nagyberuházás magas színvonalú elindítására és végrehajtásának előmozdítására adott módot ezen a költségvetési soron biztosított összeg.

4) A 2007-2013-as fejlesztési időszakra vonatkozó Nemzeti Fejlesztési Terv, valamint stratégiájának megalkotásához szükséges tervezési tevékenység

A Hivatal az előirányzat keretében biztosított összeg felhasználásával a 1076/2004. Korm. határozatban meghatározott horizontális, tematikus, illetve regionális munkacsoportok tervezési munkával kapcsolatos feladatainak ellátását támogatta.

5) A projektek előkészítéséhez szükséges képzések támogatása

A jogcím, illetve az ahhoz tartozó feladat ellátása 2005. január 1-jétől a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatalhoz került. Az átadás időpontjáig az összeg nem került lekötésre.

6) A projektek előkészítését szolgáló, ahhoz kapcsolódó kommunikációs feladatok finanszírozása

Az előirányzatról az alábbi kiadványok megalkotása és kiadása került finanszírozásra:

- Európai Unió által társfinanszírozott pályázatok rövid leírása
- A Strukturális Alapokról mindenkinek
- A pályázás alapjai (projekttervezés és pályázatkészítés dióhéjban)

7) A kistérségi vidékfejlesztési menedzserek projekt-előkészítéssel kapcsolatos tevékenységének támogatása

Az HIVATAL és az FVM 2004. novemberében 168 kistérségi vidékfejlesztési menedzser munkájának támogatásáról kötött megállapodást, mely által azok munkája nagymértékben tudta segíteni a II. Nemzeti Fejlesztési Terv tervezési folyamatát.

8) Nemzetközi megállapodásban vállalt projekt-előkészítő segélyhez kapcsolódó társfinanszírozás

A jogcím egy olyan nemzetközi bilaterális támogatás társfinanszírozását fedezte, ahol a partnerország (Olaszország) szakmai segítséget nyújt a Strukturális Alapok projektjeinek előkészítéséhez és kidolgozásához.

2005. január 1-jétől a központilag felhasználandó keretből bizonyos sorok kezelése a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal felügyelete alá került, így azok felhasználásáról a továbbiakban e Hivatal gondoskodott:

- Képzési Alap (50 millió forint)

- Kistérségi vidékfejlesztési menedzserek támogatása (193 millió forint)
(Meg kell említeni, hogy ez utóbbi esetben egy megkötött szerződésből folyó jogok és kötelezettségek átadása történt meg.)

2. A regionális fejlesztési tanácsok (RFT) döntési hatáskörébe utalt decentralizált támogatás

2005. január 1-jétől a decentralizált források kezelése a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal kezelésébe került. Az egyes Regionális Fejlesztési Tanácsokkal, valamint a decentralizált források felett pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési feladatokat ellátó Magyar Államkincstárral a szerződéseket a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal kötötte meg.

A Kohéziós Alap támogatások közlekedési és környezetvédelmi szektorbeli felhasználása érdekében számos, az ország különböző területein kiemelkedően fontos nagyberuházás magas színvonalú elindítására és végrehajtásának előmozdítására ugyancsak ez a törvényi sor adott módot a PHARE program keretében indított PGF I. program folytatásaként.

A program keretében lehetőség nyílt a radarrendszer fejlesztése, az M0 környűri keleti szektor megépítése elnevezésű, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei hulladéklerakó, a Veszprémi szennyvíztisztító, a Zalaegerszegi szennyvíztisztító Kohéziós Alap projektek Európai Unió Bizottságához elfogadásra megküldött Támogatási Kérelmeinek minőségellenőrzésére, mely megbízásokat vezető nemzetközi tanácsadó cégek nyertek el közbeszerzési eljárásban.

A végrehajtás stádiumában lévő KA beruházásokat lebonyolító cégek kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárásokhoz igénybe vettünk ügyvédi irodákat, akik a meghirdetés előtt álló tenderdokumentációkat az új közbeszerzési törvény kívánalmainak megfelelően kidolgozták, valamint az ajánlati felhívásokat, és a közbeszerzési dokumentációkat jogi szempontból minőségellenőrizték. Ezen felül kettő, a lebonyolítás szakaszában lévő projektnél a beruházásnak a tervekben rögzítetteknek való megfelelését, szabályszerű és határidőben történő kivitelezését átfogóan vizsgáló, monitoring tevékenységet végző szakértők finanszírozását is segítette az előírányzattal nyújtott fedezet.

Továbbá több, az EU támogatások hatékony, jogszerű és szakszerű felhasználását a Kohéziós Alap teljes intézményrendszere számára megkönnyítő útmutató kidolgozásra kerülhet. (KA projektek üzemeltetési konstrukcióiról összefoglaló tanulmány; útmutató a tájékoztatási és nyilvánossági feladatok ellátásához; költség-haszonelemzés elkészítéshez, a KA projektek elszámolható költségtételeiről, a projekt végrehajtó egységek létrehozásáról és az ex-post értékelésről.)

X/8/3/28 PHARE támogatással megvalósuló programok

X/8/3/28/1 Pályázati Előkészítő Alap (Project Generation Facility - PGF)

A KTK forrásai teljes körű kiaknázásának kulcsfontosságú feltétele, hogy rendelkezésre álljanak a Strukturális Alapok terhére finanszírozható és a megvalósítás tekintetében azonnal indítható projektek. A Phare 2002. évi programjának keretében 15 millió euró került elkülönítésre az Operatív Programokhoz kapcsolódó projektek teljes körű előkészítésének elősegítése céljából, amelyhez a Kormány összesen 12 millió euró nagyságrendű társfinanszírozás biztosítását vállalta.

A PGF program keretében 2003. során kiválasztott projekt ötletek kidolgozása 2004. januárjától folyamatosan zajlik. 2004. december 31-ig összesen 290 PGF pályázat került kidolgozásra és benyújtásra a Strukturális Alapok valamely pályázatára, összesen 50,35 milliárd forint értékben. (ESZA: 248 projekt 18,37 milliárd forint értékben, ERFA: 42 projekt 31,98 milliárd forint értékben).

A benyújtott PGF pályázatok értékelése a többi pályázattal azonos ütemben zajlik, a 2004. végéig elfogadott értékelések alapján 106 PGF pályázatnak összesen 10,72 milliárd forint támogatást ítélet meg (a pályázatok elfogadott költsége ennél magasabb, összesen 13,621 milliárd forint).

A pályázati projektek mellett a PGF program segítséget nyújt az Operatív Programokban kijelölt egyes központi programok/projektek kidolgozásához is. A 2004. év folyamán a PGF program összesen 10 központi program/projekt kidolgozásához nyújtott segítséget, melyek összértéke 68,3 milliárd forint.

A PGF program a 2004. év során tehát jelentős mennyiségű projekt teljes körű előkészítését támogatta. Emellett kiemelt jelentőségűnek tartjuk a nemzetközi és hazai szakértők, valamint a szakértők és pályázók közötti tudásátadást, a pályázati készségek fejlesztését.

A projektek és központi programok kidolgozása a 2005. év során is folytatódik.

X/8/3/29 Célelőirányzatok

X/8/3/29/1 Integrációs és Fejlesztéspolitikai Munkacsoport támogatása

Az Integrációs és Fejlesztéspolitikai Munkacsoport (IFM) 2002 augusztusában jött létre annak érdekében, hogy kutatásokkal segítse az integrációs folyamattal kapcsolatos döntéshozatali munkát. A csatlakozási tárgyalások befejezése után az Európai Unió tagjává váló Magyarország számára az új feltételekhez való alkalmazkodás, a nemzeti érdek felismerése és megfelelő képviselése ad feladatokat. Az Inotai András vezette Integrációs és Fejlesztéspolitikai Munkacsoport 17 szakterületen kutatásokra és tanulmányokra alapozva ad tanácsokat, amelyek nemcsak a kormányzat, hanem a nyilvánosság számára is hasznosak lehetnek. Az IFM kutatói

rendkívül nagy tudású, széles körben elismert, tapasztalt szakemberek, akik kutatásaikkal, tanulmányaikkal (pl.: *Beruházások Magyarországon, A magyar oktatás helyzete, Makrogazdasági kitekintés, 2004. május*) hozzájárultak az I. Nemzeti Fejlesztési Terv, az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció és a most születő II. Nemzeti Fejlesztési Terv elkészítéséhez.

Az Integrációs és Fejlesztéspolitikai Munkacsoport keretében készült tanulmányok közül több a széles nagyközönség számára is hasznos információt tartalmaz. A tanulmányok mindegyike hozzáférhető a Hivatal honlapján. A közérdeklődésre leginkább számot tartó tanulmányokat különféle szakfolyóiratokban, többek között a Miniszterelnöki Hivatal kiadásában megjelenő Európai Tükörben is publikálták. A kutatási eredmények bemutatására háttérbeszélgetéseket szerveztünk, amelyeken újságírók találkozhattak a kutatókkal.

Néhány tanulmány címe:

Az uniós versenypolitika és a magyar alkalmazkodás

Az új tagállamok mezőgazdasága az EU-ban

A magyar intézményi és jogrendszer EU-kompatibilitása

Az EU Alkotmány várható hatásai

Identitások és érdekek ütközése és harmóniája a kibővült Európai Unióban stb.

X/8/3/31 Államháztartáson kívüli szervezetek támogatása

X/8/3/31/1 Modernizációs és Euro-atlanti Integrációs Projektiroda (Promei Kht.) támogatása

A támogatásból ellátott tevékenységek:

A Strukturális Alapok operatív programjainak végrehajtásában való közreműködés

A PROMEI Kht. 7 fő projekt menedzser felvételével és az Irányító Hatóságokkal való legszorosabb együttműködésben működött közre a Projekt Előkészítő Alap (PGF) projektjeinek megvalósításában. A PGF projektek kidolgozása az előzetes ütemezésnek megfelelően halad előre. Feladataink alapvetően két csoportra oszthatóak, aminek során a PROMEI közreműködött a pályázatos projektek kidolgozásában, a központi projektek/programok kidolgozásában.

Az Átfogó Fejlesztési Terv (ÁFT) szakmai előkészítése

A PROMEI 7 fő projekt menedzser és a munkájukat támogató 2 fő felvételével kialakított *szakértői csoporttal* működött közre a tervezést szolgáló projektek megvalósításában. Feladatunk a tervezést megalapozó projektek (Konzisztencia projekt, Kilátó projekt, Partnerség projekt, Jövőkép projekt, Fundamentum projekt)

projektleírásainak, a projektekhez tartozó útmutatók és más dokumentumok véleményezése, közreműködés a projektek megvalósításában.

A tervezést megalapozó indikátorok meghatározásán alapuló elemzés - értékelés körében kialakítandó kutatási program szakmai véleményezése.

A tervezéshez kötődő számítástechnikai-informatikai háttér kialakítását szolgáló ún. Microsoft-projekt vezetése.

A Jelentés a fejlesztéspolitikáról, illetve a Helyzetértékelés munkaanyagainak, valamint az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió anyagainak véleményezése.

A lisszaboni és göteborgi folyamatokhoz kötődő szakmai anyagok véleményezése.

Fejlesztési programok előkészítése

A gazdaságilag legelmaradottabb 15 statisztikai kistérség - PROMEI Kht. által 2003. évben feltárt - gazdaságfejlesztési programjainak projekt szintű előkészítése, a projektek megvalósításához szükséges megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése.

Egyéb ellátott feladatok

Projektinformációk gyűjtése, elemzése

Önkormányzati web alapú projektadatbázis működtetése

PHARE archív tevékenység

Hivatal által meghatározott egyedi nagyprojektek előkészítésében való közreműködés

Szakértői és tanácsadói adatbázis építése

X/8/3/31/2 EU Kommunikációs Közalapítvány támogatása

A Kormány a 216/2004. (VII. 19.) rendeletében a Közalapítvány megszüntetéséről döntött. A megszüntetéssel kapcsolatos feladatokkal az alapító a Hivatalt bízta meg. 2004-ben a jóváhagyott támogatási előirányzatból a Közalapítvány auditált zárómérlegében szereplő kötelezettségek kiegyenlítésére került sor. A Közalapítvány a megszüntetésről szóló bírósági határozat hatályba lépéséig saját vagyonából finanszírozta tevékenységét.

X/8/3/31/5 Tempus Közalapítvány Strukturális Alapok Képzési Központ támogatása

Az államháztartás egyensúlyi helyzetének javítását célzó intézkedéscsomag keretében a Közalapítvány részére az előirányzatból nem történt kifizetés. A Képzési Központ működtetésével kapcsolatos feladatokat a Hivatal vette át.

A Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal kezelésében lévő fejezeti előirányzatok felhasználása

Valamennyi fejezeti kezelésű előirányzat tekintetében elmondható, hogy a keletkezett **2004. évi maradványok kötelezettségvállalással terheltek.**

X/8/3/20 Az INTERREG Közösségi Kezdeményezések:

2003. évi maradvány:	0 Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	2.340,2 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	2.166,2 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	1,8 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	1.755,1 millió Ft
2004. évi maradvány:	409,3 millió Ft

X/8/3/21 INTERREG Céltartalék:

2003. évi maradvány:	0 Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	18,6 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	18,6 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	0 Ft
2004. évi maradvány:	18,6 millió Ft

Az INTERREG Közösségi Kezdeményezés az Európai Unió négy Közösségi Kezdeményezésének egyike. A regionális és egyéb strukturális programokkal szemben az Európai Bizottság javasolja a Tagállamoknak.

Az EU által biztosított keretek felhasználásának céljait és prioritásait az unió határozza meg. A felhasználási célok alapján a tagállamok és a szomszédos nem EU tagállamok közös javaslatot nyújtanak be az EU Bizottságához.

Magyarország 8 INTERREG programban vesz részt. Az *INTERREG Közösségi Kezdeményezések fejezeti sorhoz* tartozó programok a finanszírozás menete alapján 3 csoportra bonthatóak:

1. Azon INTERREG IIIA programok, amelyek esetében Magyarországon van a program kifizető hatósága:
 - a.) INTERREG IIIA Magyarország-Szlovákia-Ukrajna Szomszédsági Program
 - b.) INTERREG IIIA Magyarország-Románia és Magyarország-Szerbia és Montenegró Határon Átnyúló Együttműködési Program
2. Azon INTERREG IIIA programok, amelyek esetében a kifizető hatóság külföldön található:
 - a.) INTERREG IIIA Ausztria-Magyarország
 - b.) INTERREG IIIA Szlovénia-Magyarország-Horvátország Szomszédsági Program

3. Azon INTERREG programok, amelyek esetében a közösségi támogatási rész a külföldi székhelyű intézményrendszeren keresztül kerül kifizetésre a kedvezményezetteknek:
 - a.) INTERREG IIIB CADSES
 - b.) INTERREG IIIC
 - c.) INTERACT
 - d.) ESPON

Az INTERREG IIIA Közösségi Kezdeményezés átfogó célja a határon átnyúló gazdasági-társadalmi együttműködés támogatása, a környezetvédelem és közlekedés támogatása, az elérhetőség javítása, valamint a humán erőforrás fejlesztése, melyek által a határvidék közös, jövőre összpontosító gazdasági és társadalmi térséggé fejlődik, erősödik az európai mércéhez viszonyított versenyképessége, javulnak a térség lakosságának fenntartható életfeltételei és csökkennek vagy megszűnnek a regionális különbségek.

Az INTERREG IIIB program alap gondolata, hogy a programban részt vevő országok vélhetően hasonló gondokkal küszködnek, amelyekre nemzetközi (transznacionális) kutatási projektek keretében érdemes megoldásokat keresni. Magyarország a közép-európai, adriai, dunai, dél-kelet európai térség (CADSES) tagja. Az INTERREG IIIB program célja a területfejlesztési elképzelések, akciók, hatékony és fenntartható közlekedési hálózatok, valamint a fenntartható környezetvédelem és erőforrás-gazdálkodás támogatása.

Az INTERREG programok C, interregionális pillérének célja, hogy a programok megvalósítása során szerzett tapasztalatok cseréjével növelje a programok hatékonyságát.

Az előre nem látható kiadások fedezetére a programok hazai költségvetési támogatási igényén felül céltartalék is elkülönítésre került.

A Programdokumentumok és a Programkiegészítő Dokumentumok kidolgozása a már érvényben lévő európai uniós és magyar jogszabályokkal összhangban történt.

A magyarországi INTERREG együttműködési és végrehajtási folyamat – a hazai szabályozás fokozatos fejlődésével és Magyarország 2004. májusi uniós csatlakozásával párhuzamosan – 2004 közepén jutott el abba a szakaszba, hogy kormányrendeletben kerüljön meghatározásra az INTERREG hazai intézményrendszeri struktúrája és az egyes programok pénzügyi, számviteli, ellenőrzési és szabálytalanságkezelési eljárásrendje. Az elkészült rendeletet (359/2004. (XII. 26.). Korm. rendelet) 2004. decemberében fogadta el a Kormány.

Az Európai Bizottság az előzetes tervekkel ellentétben (2004. március-április) csak tavaly szeptemberben fogadta el az INTERREG Irányelveket, a programdokumentumok hivatalos elfogadására pedig csak 2004. októberében került sor. Azáltal, hogy a Bizottság elfogadta a Programdokumentumokat és erről határozatot is adott ki, egyben kötelezettséget vállalt a közösségi hozzájárulás

biztosítására (75%), amihez pedig a magyar költségvetésnek kell biztosítania a nemzeti társfinanszírozást (25 %).

A Bizottság jóváhagyása azonban szükséges volt a programok Közös Monitoring Bizottságainak összehívásához, amelyek többek között elfogadják a Programkiegészítő Dokumentumok végleges szövegét, valamint a pályázati felhívásokat. Ezen okból kifolyólag az INTERREG IIIA programok első pályázati kiírását csak 2004. december 17-én (INTERREG IIIA HU-SL-CRO Szomszédsági Program 2004-2006) lehetett megjelentetni. Az INTERREG IIIB program pályázati kiírása 2004. december 8-án, az INTERREG IIIC pályázati kiírása pedig 2004. október 25-én jelent meg.

A megjelenéstől számított 3 hónap állt rendelkezésre a pályázatok benyújtására, és a beérkezéstől számított további 3 hónapon belül az illetékes szerveknek döntést kell hozni a befogadott pályázatokról. **A Bizottság késedelmes döntése miatt 2004-ben nem történt kifizetés az INTERREG Községi Kezdeményezések fejezeti sorra (8/3/20). Mivel 2004-ben nem történt kifizetés, ezért nem volt szükség a céltartalék felhasználására.** A fentiekből következően az évközi előirányzat csökkentés sem jelentett nagyobb akadályt a programok megvalósításában.

A 2004. évi maradványt az egyes 2005. évi új INTERREG fejezeti sorokra (XVII. fejezet 5/7/1-5/7/7) átcsoportosítva kívánjuk felhasználni. A pályázati kiírásokat 2005. március 10-ével bezárólag tudtuk megjelentetni, így az első kifizetések 2005. júniusában várhatók.

X/8/3/26 Regionális Operatív Program és INTERREG Községi Kezdeményezés projektek intézményrendszeri fejlesztése, működtetése

2003. évi maradvány:	349,1 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	403,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	603,3 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	443,7 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	0,5 millió Ft
2004. évi maradvány:	159,1 millió Ft

A 2004. évi eredeti előirányzathoz 403,0 millió forint volt, amelyhez évközi bevételként hozzáadódott 343,3 millió forint kötelezettségvállalással terhelt 2003. évi maradvány az „Acquis regionális és kistérségi rendszer kialakítása és működtetése” sorból.

Az előirányzatból 2004. év során csökkentésre került 116,9 millió forint.

Az előirányzat célja a ROP és INTERREG projekteket működtető intézményrendszer fejlesztése, működtetése volt, amely – a pénzügyi lehetőségekhez mérten – sikeresen teljesült. Az intézményrendszer felállításáról az 1/2004. (I.5.) kormányrendelet és a 10/2004. (VI.12.) TNM rendelet rendelkezett.

A 2004. évi eredeti előirányzat fedezetet biztosított a 4 fős INTERREG Irányító Hatóság (IH) felállítására és 2004. évi működtetésére, ezen kívül a ROP Irányító Hatóság létszám bővítése részben szintén ebből az előirányzathoz történt.

Megvalósultak továbbá az előirányzat céljának teljesülését szolgáló alábbi feladatok:

- a VÁTI Kht. ROP és INTERREG közreműködő szervezeti feladatainak finanszírozása,
- a ROP és INTERREG Irányító Hatóság szervezetfejlesztése és munkatársainak szakmai képzése,
- a ROP és INTERREG programok megvalósítását szabályozó működési kézikönyvek kialakítása, utólagos minőségbiztosítása és betanítása,
- A ROP Döntés-előkészítő Bizottság 2004. évi költségeinek fedezése és a DEB 2004. évi tevékenységének értékelése,
- az RFÜ-k és a VÁTI Kht. – mint az Irányító Hatóság Közreműködő Szervezetei - projekt értékelési tapasztalatainak összefoglalása és értékelése,
- az Irányító Hatóság munkájához szükséges informatikai és egyéb műszaki eszközök beszerzése,
- a regionális fejlesztési ügynökségek által visszautasított pályázatok ellenőrzése.

A 2003. évi kötelezettségvállalással terhelt maradványból a 2003. évi közreműködő szervezeti feladatok utólagos elszámolásai, az IH munkatársainak 2003. évi képzései, kommunikációs költségek kerültek kifizetésre.

A 2005. évre áthúzódó kifizetések oka egyrészt a közbeszerzési eljárások elhúzódása, másrészt az, hogy a 2004. évi folyamatok értékelése 2005. évben történik.

A 2004. év során csökkentett összegekből megvalósítani tervezett feladatokat részben a ROP Technikai Segítségnyújtás előirányzathoz fedeztük, részben pedig elmaradt a megvalósításuk.

X/8/3/27 Uniós projektek előkészítése

2003. évi maradvány:	139,8 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	0 Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	139,8 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	14,4 millió Ft
2004. évi maradvány:	125,4 millió Ft

A 2003. évi maradvány MATRA projekt megvalósítását elősegítő részéből 2004. évben 12,9 millió forint teljesült, mely összeg a hét regionális fejlesztési ügynökség számára került kifizetésre. A MATRA projekt a Regionális Fejlesztés Operatív Program számára projektgenerálással foglalkozott. A projekt célja az volt, hogy a ROP számára minél több támogatható pályázat készüljön el, azonban projektgenerálás nélkül is olyan nagy mennyiségű támogatható pályázat született, hogy a teljes keretösszeg nem került felhasználásra. A 46,9 millió Ft-os maradvány felhasználására újabb kötelezettségvállalás lehetőségét kezdeményeztük.

Az MTRFH és a Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) között 2003. december 30-án létrejött szerződés értelmében a BFT 80 millió forintot kapott regionális projektek előkészítésének támogatására, melyből 2004. évben 1,5 millió forint került kifizetésre. A BFT az eredeti 2004. december 30-i határidő módosítását kérte, melyet 2004. december 8-án Támogatási Szerződés módosítás keretében engedélyeztek, ezért a projektek megvalósítása 2005. évre húzódik át.

X/8/3/28/12 Határon átnyúló CBC program HU 00XX

2003. évi maradvány:	355,6 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	0 Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	574,7 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	163,0 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	94,1 millió Ft
2004. évi maradvány:	317,6 millió Ft

A 2000. év végén aláírt Pénzügyi Megállapodásokban támogatott projektek döntő többsége 2003. végére lezárult, mindössze néhány osztrák-magyar kisprojekt és a Bihari Regionális Övezet építési nagyprojekt megvalósítása húzódott át 2004-re.

A kisprojektek esetében a megvalósítás határideje 2004. június 30. volt, mely időpontig a támogatás kifizetését is teljesíteni kellett. A kisprojekt alap keretében valósulhatott meg többek között a két fürdőhelyet, Büköt Lutzmannsburggal összekötő kerékpárút, a hidegségi kerékpárút, a Kőszegi-hegység határátlépő pontjainak tájékoztató rendszere, Sallafürdő Egészség-központ létrehozásának I. üteme, az EU integrációs gazdatanácsadó hálózat kialakítása és fejlesztése.

A nagyprojekt megvalósítása 2005. I. negyedév végére várható, így a pénzügyi teljesítés is áthúzódik 2005-re.

X/8/3/28/13 Határon átnyúló CBC program HU 01XX

2003. évi maradvány:	0 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	816,5 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	6.573,8 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	4.103,3 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	1.347,6 millió Ft
2004. évi maradvány:	1.122,9 millió Ft

A 2001 évi határon átnyúló CBC programok keretében magyar-osztrák, magyar-román, magyar-szlovén és magyar-szlovák közös programok valósultak meg.

A program keretében jelentős összegű beruházások, útépitések készültek el:

- HU 0107-01: Makói üzletház és szolgáltató központ építése
- HU 0107-02: Körös völgy árvízvédelmi fejlesztése
- HU 0108-01: Bucusu elkerülő út építése
- HU 0108-02: Osztrák határ menti szennyvízcsatorna építése
- HU 0108-04: Zalavölgyi Naturpark és Óriszentpéter-Nagyrákos csatornázása

- HU 0108-05: Innovációs Központ létrehozása Sopronban
- HU 0109-01: Balassagyarmat útépités
- HU 0110-01: Közös élettér kialakítása (Tornyiszentmiklós és kistérsége csatornázása)
- Kisprojektek mind a négy határ menti térségben

A projektek a 2004. november 30-i határidőre elkészültek, a kifizetések teljesültek. A projektek jelentős részének társfinanszírozása maradvány-forrásból történt.

2005-ben a HU 0108-02 Határmenti szennyvízcsatorna projektre történnek kifizetések, ugyanis - tekintettel arra, hogy összességében 9 települést magában foglaló beruházásról van szó - a megvalósítás határidejének hosszabbítását kértük, így a munkálatoknak 2005. őszére kell befejeződniük. A kivitelezés 2004-ben a terveknek megfelelően haladt. A projekt eredményeként 1944 háztartás tud majd csatlakozni a csatornahálózatra. Az összegyűjtött szennyvíz kezelése az ausztriai Jennersdorfban történik.

X/8/3/28/14 Határon átnyúló CBC program HU 02XX

2003. évi maradvány:	1.000,5 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	1.845,6 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	11.898,5 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	2.254,3 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	8.649,7 millió Ft
2004. évi maradvány:	994,5 millió Ft

A 2002. évi határ menti programok szerződéskötésének végső határideje 2004. november 30. volt, kivéve a Grant Scheme (támogatási konstrukció) típusú projekteket, amelyeknél a magyar-szlovén és a magyar-osztrák programok esetében a határidő 2004. június 30, a kifizetési határidő 2005. november 30. A szerződéskötési határidő végéig a rendelkezésre álló keret lekötöttsége 98,11%-t tesz ki.

2002/000-307 Magyar-szlovén határ menti együttműködés keretében a fejlesztésekre összesen mintegy 500 millió forint áll rendelkezésre. A Közös szennyvízkezelés a Kerka völgyében projekt célja első fázisban egy 168 m³/nap kapacitású szennyvíztisztító-telep létesítése Bajánsenyén, továbbá szennyvízvezeték fektetése a célterületen. A munkálatok 2004-ben megkezdődtek, a beruházás 2005. november végén fejeződik be. A kisprojekt alap 9 támogatási szerződésének témája többek között turizmus- és vidékfejlesztés, gazdaságfejlesztés, iskolai csereprogramok, faluturizmus és természetvédelem. A támogatás eredményeként 2005. őszére várhatóan valamennyi kitűzött cél megvalósul.

2002/000-317 Magyar-osztrák határ menti együttműködési program keretében a rendelkezésre álló fedezet mintegy 3 500 millió forint. A Környezetvédelmi támogatási konstrukció támogatási szerződésai 2004. áprilisában kerültek aláírásra, a 2005. őszére megvalósuló projektek közt községek közös szennyvízkezelése, hulladék

feldolgozó üzem, valamint szélérőmű fejlesztés is szerepel.

Az Együttműködési és infrastrukturális fejlesztés az oktatás, képzés és a tudomány területén támogatási konstrukció keretében szakképzési programok, tananyagfejlesztés, menedzserképzés is szerepel. A kedvezményezett kör nagyrészt főiskolákból, egyetemekből áll, a szerződés szerinti előleghez jutásukat a magyar szabályozás megnehezíti.

A magyar-osztrák kisprojekt alap projektjei a következő prioritási területeken valósulnak meg: humán erőforrás fejlesztés, gazdaságfejlesztés, turizmusfejlesztés, környezetvédelem, a kulturális kapcsolatok ápolása és erősítése. A projektek előreláthatóan 2005. augusztusában fejeződnek be.

2002/000-604 Magyar-szlovák határ menti együttműködés keretében a fedezet eléri a 600 millió forintot. A Természet- és környezetvédelmi támogatási konstrukció projektjei a környezetvédelem témájában született megvalósíthatósági tanulmányok. A szerződéskötésre 2004. novemberében került sor, a szerződés szerinti előlegeket még 2004. decemberében átutaltuk.

A magyar-szlovák kisprojekt alap keretében 4 szerződés zárult 2004-ben, a további hét projekt befejezése 2005. novemberében esedékes.

2002/000-627 Magyar-román határ menti együttműködés keretében a támogatás mintegy 1 800 millió forint. A Vállaji határátkelőhöz vezető út korszerűsítése sikeresen befejeződött, a csatlakozó beruházás befejezési határideje 2005. augusztus.

A Gazdaságfejlesztési támogatási konstrukcióhoz kapcsolódó projektek jó ütemben haladnak, előreláthatólag mindegyik az eredetileg tervezett időpontban zárul, de legkésőbb 2005. őszén mind befejeződik.

A magyar-román kisprojekt alap keretében a 2003-ban leszerződött 13 projekt sikeresen lezárult, a végkifizetések megtörténtek, illetve folyamatban vannak. 8 projekt megvalósítása zajlik.

Az év folyamán megjelent ÁFA törvény módosítása a programhoz szükséges társfinanszírozás fedezeti igényét növelte, hiszen a 2002-ben indult program egyes pályázati kiírásai 2004. január 1. után jelentek meg, így a jogszabályt érvényesíteni kellett.

2004. évi kifizetések a projektekre adott 30 %-os előlegeket fedezték, a fennmaradó összeget a 2005. évi kifizetési határidőig – november 30. – kell kifizetni.

X/8/3/28/15 Határon átnyúló CBC program HU 03XX

2003. évi maradvány:	324,0 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	685,8 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	2.089,8 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	3,9 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	1.472,6 millió Ft
2004. évi maradvány:	613,3 millió Ft

A 2003. évi határ menti programok szerződéskötésének végső határideje egységesen minden határszakaszra 2005. november 30., a végső kifizetési határidő pedig 2006. november 30.

A projektek szerződéskötése 2005-re zárul le, így a pénzügyi teljesítések is csak 2005-ben indulhatnak.

X/8/3/28/16 Gazdasági és szociális kohézió erősítése HU 0008

2003. évi maradvány:	96,7 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	125,9 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	3.031,6 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	1.072,0 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	1.091,4 millió Ft
2004. évi maradvány:	868,2 millió Ft

A projektek jelentős része befejeződött 2003. december 31-ig: 8 összekötő út épült a Dél – Alföldön, Pétervásárán szennyvízcsatorna és szennyvíztisztító valósult meg, és befejeződött az Út Kelet-Nyugat kapujához elnevezésű projekt, a Záhony határátkelőhelyhez vezető út kapacitásbővítése.

Néhány projektcsomag megvalósítása azonban elhúzódott, ezek határidejének meghosszabbítását az EU Bizottság jóváhagyta. A *Kis- és középvállalkozások képzése* projekt befejezési határideje 2004. március 31-re, a *Vállalkozások közötti együttműködés erősítése* projekté augusztus végére, a *Helyi üzleti infrastruktúra-fejlesztése programban* a Gyomaendrődi és a Vaskúti regionális hulladéklerakók megvalósítása július 31-re módosult.

A program megvalósításának és a támogatások kifizetésének határideje 2004. augusztus 30-ra módosult, s a teljesítés az előre meghatározott ütemezésnek megfelelően haladt.

A HU0008-as KKV programban a kifizetés három kedvezményezett esetében köztartozás miatt nem tudott teljesülni.

X/8/3/28/17 Gazdasági és szociális kohézió erősítése HU 01XX

2003. évi maradvány:	0 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	842,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	7.154,9 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	3.696,3 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	1.585,8 millió Ft
2004. évi maradvány:	1.872,8 millió Ft

A 2001. évi Nemzeti Program keretében újabb intézményfejlesztési program, az elektronikus kereskedelem, mint a KKV-fejlesztés eszköze, a Baradla-barlang Vöröstorói szakaszának fejlesztése, turizmusfejlesztés az észak-magyarországi régióban,

Ibrány-Nagyhalász csatornázás és szennyvíztisztító építése, a debreceni iparterület becsatlakoztatása a nemzeti úthálózatba, a Szolnoki ipari park infrastrukturális fejlesztése, Termálgűrű a Dél-Alföldön, valamint a vállalatok innovatív tevékenységének ösztönzése a dél-alföldi régióban programok valósultak meg. A projektek megvalósítása 2004. évben jól haladt, s a 2004. november 30-i befejezési határidőre a projektek jelentős része befejeződött. A kifizetések az alábbiak szerint alakultak:

- *HU 0105-04 „E-kereskedelem, mint a kis- és közepes vállalkozások fejlesztésének eszköze”*

A program keretében a Kedvezményezett által benyújtott első teljesítésigazolást az év második felében fogadták el, így a kifizetések nem az ütemterv szerint alakultak. Év végén szerződésmódosításra került sor, a módosítás az ütemterv szerinti kifizetést lassította.

- *HU 0105-05 A Baradla-barlang Vörös-tói szakaszának fejlesztése*

A 2004 évi kifizetéseket akadályozta, hogy a HU01NP ország programra nem állt rendelkezésre megfelelő összeg. A Pénzügyminisztérium a forráshiányt - az Európai Bizottság engedélyével – soron kívüli átcsoportosítással megoldotta, a 2004 évi számlák kifizetései teljesültek.

- *HU0105-06 Turizmusfejlesztés az észak-magyarországi régióban*

A HU0105-06-014 és a HU0105-06-004 projekteknel a kifizetések 2004-ben lezárultak. A HU0105-06-003 projektnél a kifizetés folyamatban van. A HU0105-06 program esetében a Támogatási Szerződés által biztosított 30 % előleget a Kedvezményezettek nem vették igénybe.

- *HU 0105-11 Vállalkozások innovatív tevékenységének ösztönzése a dél-alföldi régióban*

A 2004. évi kifizetéseket akadályozta, hogy a HU01NP ország programra nem állt rendelkezésre megfelelő összeg. A Pénzügyminisztérium a forráshiányt - az Európai Bizottság engedélyével – soron kívüli átcsoportosítással megoldotta. A kifizetések 2004-ben lezárultak.

X/8/3/28/18 Gazdasági és társadalmi kohézió erősítése (HU 02 XX)

2003. évi maradvány:	420,4 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	2.295,7 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	3.089,6 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	159,4 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	1.873,1 millió Ft
2004. évi maradvány:	1.057,1 millió Ft

X/8/3/28/19 Gazdasági és társadalmi kohézió erősítése (HU 03 XX)

2003. évi maradvány:	2.477,2 millió Ft
----------------------	-------------------

2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	3.580,2 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	8.394,4 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	704,2 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	4.679,4 millió Ft
2004. évi maradvány:	3.010,8 millió Ft

Az „*Integrált helyi fejlesztési akciók ösztönzése*” című 2002/2003. évi területfejlesztési Phare program teljesen innovatív, hazánk eddigi legkomplexebb, legösszetettebb támogatási konstrukciója, Európában is kevés ehhez hasonló integrált program megvalósítására került sor eddig. A program hazánk első valamennyi régiójára kiterjedő területfejlesztési programja.

A program célja helyi kezdeményezésekre és széles körű partnerségre épülő integrált településfejlesztési akciók támogatása három egymásra épülő, egymás hatását erősítő komponens megvalósításával. A program keretében kihasználatlan gazdasági potenciállal rendelkező, leromlott állapotú településrészek, használaton kívüli vagy alulhasznosított iparterületek, katonai területek rehabilitációja, új funkciókkal történő ellátása mellett a régió belüli elérhetőséget javító közúti közlekedési infrastruktúra fejlesztésére, illetve foglalkoztatási, képzési programok megvalósítására együttesen lehetett pályázni.

2004. évben a Phare Szerződések keretében előleg kifizetésekre került sor.

A két törvényi sor esetében 2005. évre áthúzódó maradványból további kifizetések teljesülnek 2005-ben.

A projekteket 2006. szeptember 30-ig kell megvalósítani, a támogatás kifizetésének határideje 2006. november 30.

X/8/3/28/20 INTERREG III HU 02XX

2003. évi maradvány:	198,7 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	117,6 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	1.086,8 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	412,1 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	550,8 millió Ft
2004. évi maradvány:	123,9 millió Ft

2004-ben a program valamennyi komponensének megvalósítása megkezdődött, illetve egy intézményfejlesztési projekt lezárult.

A program két intézményfejlesztési komponense közül a „Twinning Light” projekt 2004. március 31-én lezárult, a zárójelentése jóváhagyásra került, a záró kifizetés megtörtént. A „Szakértői segítségnyújtás az INTERREG III Közösségi Kezdeményezés végrehajtására történő felkészüléshez” projekt szerződéskötésére 2004. áprilisában került sor. A záró kifizetés 2005. év elején esedékes.

A Magyarország-Horvátország és a Magyarország-Ukrajna kisprojekt alap, valamint az Interreg IIIB Cadses alap összességében 37 projektet támogat. A pályázatás 2003-ban történt, a szerződések megkötésére 2003-ban, és 2004-ben került sor. A kisprojekt alapok előlegei megkésve, 2004. augusztusában, szeptemberében kerültek kifizetésre. A záró kifizetések 2005. második félévében lesznek esedékesek.

X/8/3/28/21 INTERREG III HU 03XX

2003. évi maradvány:	147,0 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	814,4 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	1.401,1 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	162,5 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	933,4 millió Ft
2004. évi maradvány:	305,2 millió Ft

A 2003-as program komponensei közül legkorábban az egyik intézményfejlesztési elem, „Az új Interreg Programok Ex-ante értékelése” valósult meg. Ez összhangban van a Bizottság által az Interreg programokra elfogadott ütemtervvel. Mindhárom kisprojekt alap kiírásra került és a pályázatok értékelése megtörtént 2004-ben. Az Interreg IIIB Cadses és IIIC Phare projekt Alapok értékelése lezárult és a támogatási szerződések megkötésre kerültek.

Az intézményfejlesztési komponensen belül 2004. évben két projekt lezárult, egy projektre a szerződés megkötésre került, valamint elkészült a tender a negyedik projektre is. Egy projekt végszámlája, valamint egy projekt előlege 2004-ben kifizetésre került, a többi projekt fizetése 2005-re és 2006-ra húzódik.

A Magyarország-Ukrajna, Magyarország-Horvátország és a Magyarország-Szerbia és Montenegró kisprojekt alap összesen 52 projektet támogat. A kiírás még 2004-ben megtörtént, a támogatási szerződések 2005. elején megkötésre kerültek. Az előlegek kifizetésére a 2005. év második negyedévében kerül sor. A záró kifizetések 2006-ban lesznek. Az Interreg IIIB Cadses program és az Interreg IIIC program pályázati kiírásai 2003. júliusában jelentek meg, az értékelési folyamat 2004-ben zárult le. A kiválasztott projektre a támogatási szerződéseket 2004. augusztusában, illetve 2004. december 31-ig megkötésre kerültek. A két program összesen 12 projektet támogat. Az előlegek kifizetése 7 projekt esetében 2004. év végén került sor. A többi projekt előlegének kifizetése 2005. második negyedévében esedékes. A záró kifizetések 2006-ban lesznek.

X/8/3/28/22 Külső határok támogatása

2003. évi maradvány:	0 Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	3.770,1 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	3.770,1 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	288,4 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	3375,3 millió Ft
2004. évi maradvány:	106,4 millió Ft

A program az Európai Unió külső határain biztosít Phare forrásokat, mintegy 1,4 milliárd forint értékben. A program keretein belül három nagy volumenű projekt került megvalósításra, kettő a magyar-horvát, egy pedig a magyar-ukrán határszakaszon. A szerződések megkötésének határideje 2005. november 30. a végső kifizetések határideje pedig 2006. november 30.

X/8/3/28/30 Területfejlesztési célfeladatok segéllyel fedezett kiadásai

2003. évi maradvány:	0 Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	0 Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	0 Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	0 Ft
2004. évi bevételi többlet:	38,7 millió Ft
2004. évi maradvány:	38,7 millió Ft

A törvényi soron rendelkezésre álló 38,7 millió Ft maradványt szakértői szerződésre terveztük kifizetni, erre azonban nem volt szükség, így pénzügyi teljesítés nem történt.

X/8/3/28/31 Phare CBC program támogatással fedezett kiadásai

2003. évi maradvány:	0,1 Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	0 Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	0 Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	0 Ft
2004. évi bevételi többlet:	106,8 millió Ft
2004. évi maradvány:	106,8 millió Ft

A törvényi sorról kifizetés nem történt, a maradvány 106,8 millió Ft.

X/8/3/29/12 Országos jelentőségű területfejlesztési programok

2003. évi maradvány:	0 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	4.000,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	4.213,8 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	1.183,3 millió Ft
2004. évi bevételi többlet:	4,1 millió Ft
2004. évi maradvány:	3.034,6 millió Ft

Az „Országos jelentőségű területfejlesztési programok” előirányzat több egymástól szakmailag független, önálló programot tartalmaz.

Az előirányzat felhasználásának részletes szabályait a 75/2004. (IV.15.) Korm. rendelet tartalmazza.

Az előirányzaton belül az egyes programokra fordítható keretek meghatározása az Országos Területfejlesztési Tanács (OTT) jóváhagyásával történt. A testület elé

terjesztet felosztás alapján került sor a térségi fejlesztési tanácsok részére a fejlesztési források decentralizálására is.

1. Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ) területfejlesztési támogatása

A Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) és az MTRFH 2004. évi Együttműködési Megállapodása alapján **751 millió forint a BFT döntési jogkörébe került**. A 2004. évi költségvetési törvény értelmében 2005. és 2006. évekre vonatkozóan determinációs lehetősége volt a Tanácsnak további 279 millió forint erejéig.

Az előirányzatból támogatott célok:

- a balatoni strandok mederkotrásai, mederrendezési, meder tisztítási beruházásainak támogatása,
- a vízi-turisztikai termékfejlesztés támogatása - a strandok szolgáltatási színvonalának emelését célzó fejlesztések, kerékpáros turizmus fejlesztése és a horgászturizmus fejlesztése,
- vízminőség javításához kapcsolódó fejlesztések támogatása,
- a BKÜ településeinek rendezettségét, a település kép javítását szolgáló fejlesztések támogatása,
- a nemzetközi és hazai források elnyerését szolgáló projektek előkészítésének, kidolgozásának támogatása,
- integrált szőlőtermesztés támogatása a BKÜ területén és borturizmus fejlesztése,
- a BKÜ közbiztonsága fejlesztésének támogatása,
- a BKÜ településeinek a településrendezési tervek készítésének, felülvizsgálatának, módosításának támogatása,
- kiemelt rendezvények támogatása,
- a Balaton térségéhez kapcsolódó tájékoztatási feladatok támogatása,
- jelen megállapodás 2. pontjában szereplő, BFT által meghatározott feladatok elvégzéséhez kapcsolódó menedzselési feladatok támogatása,
- a tó védelme érdekében a „Vis major” eseményekhez kötődő helyreállítási, fejlesztési feladatok végrehajtása.

A pályázati jogcímek a BFT és az MTRFH egyeztetése nyomán kerültek meghatározásra, ahol az alábbi prioritások érvényesültek:

- vízkészlet állapot és a tó ökológiai állapotának javítása; ezen belül környezetvédelmi, infrastrukturális beruházások támogatása,
- magasabb színvonalú turisztikai kínálat megteremtése,
- turisztikai vonzerőnövelés, komfortérzet javítás,
- tradicionális kézművesség, szőlőtermesztés, borturizmus támogatása,
- nemzetközi programok projektek kidolgozása, EU források elnyerésére alkalmas programok támogatása.

További prioritások, melyek megfogalmazásra kerültek, ugyanakkor a 2004. évi támogatásokban gyengébben érvényesültek:

- egyensúly a parti és háttértelepülések fejlődésében és a szezonális csökkenése,
- komplex szolgáltatások fejlesztésének támogatása, erősítése.

2004. évben az országos jelentőségű területfejlesztési programok előirányzatban a Balatonnal kapcsolatos, jogszabályokban foglalt határidős és folyamatos feladatok ellátására **149 millió forint állt rendelkezésre az MTRFH hatáskörében** a területfejlesztéssel kapcsolatos kormányzati feladatok ellátására.

2004-ben a Balatonnal kapcsolatos kormányzati feladatok ellátása során megtörtént a középtávú kutatási terv áttekintése és a kutatási témák közötti prioritások újraértékelése.

Az előirányzat fedezetet nyújtott több, a Balatonnal kapcsolatos program megvalósításához, továbbá tervezési és értékelési munka, tanulmány elvégzéséhez.

A 2003. évi forrás felhasználások áthúzódásának legfőbb oka, hogy a pályázati rendszer működéséből adódóan a szerződéskötések elhúzódnak, illetve egyes pályázatoknál a több támogatási forrás közös pályázata esetén a bonyolítás folyamata, az adatáramlás nem kellően szervezett.

A 2003. évi maradványok felhasználási jogcímei:

- egészségügyi termékek fejlesztés és a strandok építészeti fejlesztésének támogatása,
- műemlékek turisztikai hasznosításának és díszvilágításának támogatása,
- horgász és kerékpáros turizmus fejlesztés,
- kiemelt balatoni rendezvények támogatása,
- szennyvízcsatorna hálózat fejlesztés.

A 2004. évi előirányzat- maradványok a pályázati rendszer működéséből adódó elhúzódo szerződéskötések miatt jelentkeznek, továbbá a 75/2004 (IV,15.) Korm. rendelet 17.§ (5) bekezdés értelmében a pályázati rendszerű előirányzatok pénzügyi teljesítésének határideje a tárgyévet követő év december 31-e.

2. Velencei-tó – Vértes kiemelt üdülőkörzet területfejlesztési támogatása

Az Velencei-tó Vértes Térségi Fejlesztési Tanács és MTRFH közötti 2004. évi Együttműködési Megállapodásban foglalt 78 millió forintos előirányzattól támogatott célok:

- velencei-tavi strandok szolgáltatási színvonalának, infrastruktúrájának emelését célzó fejlesztések,
- turizmus infrastruktúra fejlesztését szolgáló beruházások,
- a kiemelt térség településeinek rendezettségét és a településképet javítókat szolgáló fejlesztések támogatása,
- európai uniós forrás elnyerését szolgáló projektek előkészítése,
- a feladatok elvégzéséhez kapcsolódó menedzselési feladatok támogatása,

- a Fejér Megyei Rendőr- Főkapitányság „Velencei-tó környéki Szezonális Bűnmegelőzési Központ kialakítása” programjának támogatása.

A pályázati támogatásokban az alábbi célok érvényesültek:

- vízkészlet állapot és a tó ökológiai állapotának javítása, strandok szolgáltatási színvonalának, infrastruktúrájának emelését célzó fejlesztések, ezen belül környezetvédelmi, infrastrukturális beruházások támogatása,
- turisztikai vonzerőnövelés, településkép javítás,

A megállapodásban rögzítettek ellenére nem részesült támogatásban Európai uniós forrás elnyerését szolgáló projekt előkészítés.

Az MTRFH Velencei-tó – Vértes Kiemelt Üdülőkörzettel kapcsolatos központi feladatai ellátására 22 millió forint állt rendelkezésre az alábbi célokra:

- Velencei-tó Vértes Kiemelt Üdülőkörzet területfejlesztési programjának elkészítésére,
- Velencei-tó Vértes Kiemelt Üdülőkörzetre vonatkozó középtávú kutatási program kidolgozására.

A 2004. évi előirányzat- maradványok a pályázati rendszer működéséből adódó elhúzódó szerződéskötések miatt jelentkeznek, továbbá a 75/2004 (IV,15.) Korm. rendelet 17.§ (5) bekezdés értelmében a pályázati rendszerű előirányzatok pénzügyi teljesítésének határideje a tárgyévet követő év december 31-e.

3. Tisza-tó kiemelt üdülőkörzet területfejlesztési támogatása

Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács és az MTRFH 2004. évi Együttműködési Megállapodásában foglalt 81 millió forint segítségével – a Tanács döntése szerint - az alábbi célok valósultak meg:

- egységes idegenforgalmi információs táblarendszer kiépítése,
- magyar és német nyelvű befektetést ösztönző CD elkészítése,
- szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek megteremtése,
- turisztikai fejlesztések megvalósítása,
- kerékpárút a Tisza-tó bal partján.

A Tisza-tó Kiemelt Üdülőkörzettel kapcsolatos központi feladatok ellátására biztosított 19 millió forintból a fejlesztési irányokat és prioritásokat meghatározó területfejlesztési koncepció valósult meg.

A 2004. évi előirányzat-maradványok a pályázati rendszer működéséből adódó elhúzódó szerződéskötések miatt jelentkeznek, továbbá a 75/2004 (IV,15.) Korm. rendelet 17.§ (5) bekezdés értelmében a pályázati rendszerű előirányzatok pénzügyi teljesítésének határideje a tárgyévet követő év december 31-e.

4. Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése Programmal kapcsolatos feladatok

A Tisza völgy árvízi biztonságának növelését célzó Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése (VTT) a Kormány kiemelt feladatai között szerepel, melyről a Tisza-völgy árvízi

biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program közérdekűségéről és megvalósításáról szóló 2004. évi LXVII. törvény rendelkezik.

A 2004. évi költségvetési források az alábbi feladatokra kerültek felhasználásra:

- a Tisza térség integrált fejlesztési koncepciójának nyomdai sokszorosítása és területi egyeztetése,
- kistérségi és egyéb területi szereplők, szakértők bevonása a Tisza menete integrált fejlesztési programjának készítésébe,
- szakértői háttér biztosítása a Kiemelt Térségi Programok Főosztálya számára,
- 2007-2013 tervezési időszakra EU-s program előkészítése,
- integrált forráskezelő rendszer létrehozása,
- VTT MTRFH-ra háruló feladatai ellátásának szakmai háttértámogatása,
- kiemelt térségek információs rendszerének megvalósítása TEIR-re alapozva,
- háttérszolgáltatások végzése kiemelt térségekkel összefüggő területfejlesztési kérdésekben,
- Tisza-térség terület-rendezési szabályozási tanulmányterv,
- szakmai anyagokkal kapcsolatos riportok készítése.

A 2004. évi előirányzat- maradványok a pályázati rendszer működéséből adódó elhúzódó szerződéskötések miatt jelentkeznek, továbbá a 75/2004 (IV,15.) Korm. rendelet 17.§ (3) bekezdés értelmében a pályázati rendszerű előirányzatok pénzügyi teljesítésének határideje a tárgyévet követő év december 31-e.

5. Záhony Vállalkozási övezet fejlesztése

A Záhony és Térsége Vállalkozási övezet kijelöléséről a kormány a 195/1996. (XII.19.) Korm. rendeletével döntött. A vállalkozási övezet megalakítása a kiemelt jelentőséggel bíró határmenti térség számára a következő gazdasági és társadalmi előnyöket nyújtja:

- a nemzetközi és határmenti gazdasági együttműködésben nyíló gazdasági előnyök kiaknázása;
- a régió gazdasági szervezetének a nemzetközi munkamegosztásba való bekapcsolódásának elősegítése;
- a térség gazdasági potenciáljának erősítése, a termelés bővítése és új munkahelyek létesítése;
- a térség kiépített közlekedési és szállítási infrastruktúrájának hasznosítása;
- a gazdaságfejlesztést elősegítő infrastrukturális fejlesztések megvalósítása, továbbá
- mindezen célkitűzéseknek a környezet és a természet védelmével összhangban történő érvényesítése.

A speciális adottságokkal rendelkező (vasúti csomópont, stratégiai elhelyezkedés, különböző szállítási útvonalak találkozási pontja, keleti piacok közelsége) vállalkozási övezetben kialakítandó logisztikai központok elősegíthetik a térség felzárkózását és gyors ütemű fejlődését, az ország keleti piacokra történő kijutását.

A Záhony és Térsége Vállalkozási Övezet logisztikai és raktárbázis továbbfejlesztéséről szóló 2261/2003. (X. 27.) Korm. határozat rendelkezik arról, hogy a Kormány a Záhony és Térsége Vállalkozási Övezetben tervezett logisztikai és raktárbázis beruházást területfejlesztési szempontból kiemelt beruházásnak minősíti. Országos jelentőségű területfejlesztési programok között 2004-ben kiemelt forrással szerepelt.

Elsősorban vasúti csomópont szerepkörrel kapcsolatban a jövőbeni fejlesztések megalapozására 2004-ben a VÁTI Kht. 2004-ben elkészítette a „Budapest - Nyíregyháza – Záhony/Eperjeske nagysebességű vasútvonal nyomvonal-kijelölésével kapcsolatos társadalmi, gazdasági - ökológiai hatásvizsgálatot”. A közlekedési, műszaki elvárások és alternatívák mellett az ukrán fogadás feltételeit is feltáró hatásvizsgálat a természet- környezet- és tájvédelmi szempontok figyelembevételével pontosítja az Országos Területrendezési Tervben szereplő nyomvonalat.

A Záhony és Térsége Fejlesztési (ZTF) Kft. egyszeri támogatási szerződéssel - a jelenleg érvényes törvények és szabályok figyelembevételével – 30 millió forint állami támogatást kap, 25%-os önrész biztosítása mellett a TRANSFER-R Kft. 39%-os üzletrészenek kivásárlására.

A 2004. évi előirányzat- maradványok a pályázati rendszer működéséből adódó elhúzódó szerződéskötések miatt jelentkeznek, továbbá a 75/2004 (IV,15.) Korm. rendelet 17.§ (5) bekezdés értelmében a pályázati rendszerű előirányzatok pénzügyi teljesítésének határideje a tárgyévet követő év december 31-e.

6. Kistérségi Szerkezetátalakítás

Az eredeti célok szerint a kistérségi gazdasági szerkezetátalakítási és válság-megelőzési program keretében a gazdasági szempontból kritikus helyzetű és a nagy létszámú munkahely leépítéssel veszélyeztetett kistérségek kerülnek kiválasztásra és támogatásra pályázati rendszer útján, melyekben szakértők segítségével szerkezetátalakítási, válság-megelőzési akcióterv, valamint erre épülő konkrét gazdaságfejlesztési projektek összeállítására, kidolgozására, majd 2005-től ezek megvalósítására kerül sor.

Olyan új területfejlesztési eszköz kialakítására kerül sor, amely az egy településre koncentrálódó, de következményeiben kistérségi szinten problémákat okozó területi feszültségeket képes megelőzni, kezelni, illetve az adott település környezetében, kistérségi szinten alkalmas a területi arányosság és fejlesztés egyensúlyát helyreállítani, a kistérség gazdaságát hosszútávon stabilizálni.

Az MTRFH 2004. szeptember 1-jével közzétette „*Termelő létesítmények bezárásával, illetve nagy létszámot foglalkozató intézmények megszűnésével, válságövezet kialakulásával összefüggésben kistérségi szerkezetátalakítási programok kidolgozásának és megvalósítás egyes feltételei megteremtésének érdekében*” pályázati felhívását.

A pályázati felhívásban foglalt célok:

- szerkezetátalakítási programok kidolgozása és megvalósítása – szakértő segítségével,
- konkrét gazdaságfejlesztési projektek kidolgozása.

Az MTRFH felhívására összesen 35 kistérségi társulás, illetve önkormányzat adta be pályázatát. A regionális fejlesztésért és felzárkóztatásért felelős miniszter döntése értelmében 12 pályázó kistérség, ill. önkormányzat egyenként 10 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesül. A fennmaradó 23 pályázó pedig csökkentett mértékű, egyenként 4,5 millió forintos támogatást kap. A program pénzügyi, szakmai teljesítésének határideje 2005. június 30.

A 2004. évi előirányzat- maradványok a pályázati rendszer működéséből adódó elhúzódó szerződéskötések miatt jelentkeznek, továbbá a 75/2004 (IV,15.) Korm. rendelet 17.§ (5) bekezdés értelmében a pályázati rendszerű előirányzatok pénzügyi teljesítésének határideje a tárgyévet követő év december 31-e.

7. Országos jelentőségű infrastrukturális fejlesztések

A Kormány légi közlekedési politikája Budapest-Ferihegy kiemelt szerepe mellett stratégiai szempontok miatt a Debreceni és a Sármelléki repülőtér regionális jelentőségét hangsúlyozza. Ezek nemzetközi repülőtérre fejlesztése és ezen fejlesztésekhez központi költségvetési támogatások biztosítása a Kormány számára továbbra is kiemelt feladat.

A regionális repülőtereknek állami forrásból történő támogatásának mérlegelésénél figyelembe vett főbb tényezők:

- az eddig elvégzett fejlesztések nyomán a jelenlegi műszaki állapot és a tervezett fejlesztéshez az önerő megléte,
- a repülőtér közúti és vasúti hálózattal való meglévő és a kormányprogram szerinti tervezett kapcsolata,
- a repülőterek földrajzi elhelyezkedése,
- a repülőtér fejlesztésével párhuzamos, más jellegű beruházások az adott térségben, amelynek jelentős marketing ereje lehet a repülőtér forgalmának növelésében, illetve intézményes együttműködés a helyi logisztikai központokkal,
- a jelenlegi utasforgalom, marketing tevékenység általi eredmények.

A Sármelléki repülőtér fejlesztéséhez a GKM fejezetében 300 millió forint már rendelkezésre állt, ezen felül uniós forrásból 65 millió forint fejlesztési forrással is rendelkezett, ezért a regionális repülőterek támogatására rendelkezésre álló 718 millió forintból az alábbi támogatási megosztásról született döntés:

Debrecen:	220 millió Ft
Nyiregyháza:	110 millió Ft
Pécs:	130 millió Ft

Szeged:	158 millió Ft
Taszár:	100 millió Ft
Összesen:	718 millió Ft

Debrecen kiemelt helyet foglal el a Kormány légi közlekedési politikájában. Az országhatárhoz való közelségük és gazdasági potenciáljuk miatt a Pécs-Pogányi és a Szegedi Repülőtér fejlesztése indokolt. A Nyiregyházi Repülőtér fejlesztése gyakorlatilag készen van, a 2004. évi 110 millió forintos támogatási forrást a befejező munkálatokhoz használják fel.

A 2004. évi előirányzat- maradványok a pályázati rendszer működéséből adódó elhúzódó szerződéskötések miatt jelentkeznek, továbbá a 75/2004 (IV,15.) Korm. rendelet 17.§ (5) bekezdés értelmében a pályázati rendszerű előirányzatok pénzügyi teljesítésének határideje a tárgyévet követő év december 31-e.

8. Képzés, tájékoztatás

Az MTRFH EU Tájékoztatói és Képzési Program célja, hogy a területfejlesztés szereplői magas felkészültségi szintet érjenek el az EU csatlakozásból adódó feladatok ellátása terén. A Program megvalósítására az MTRFH támogatást nyújtott a Regionális Fejlesztési Holding Rt. részére a Járőföld kistérségi Hírlevél (havi lap) megjelentetésére, mellyel célja a területfejlesztés stratégiai-szakmai fejlődési irányainak, elért eredményeinek széleskörű ismertetése, valamint információszolgáltatás a regionalizmusról és a 2004. évi uniós és hazai pályázatokról.

A 2004. évi előirányzat- maradványok a pályázati rendszer működéséből adódó elhúzódó szerződéskötések miatt jelentkeznek, továbbá a 75/2004 (IV,15.) Korm. rendelet 17.§ (5) bekezdés értelmében a pályázati rendszerű előirányzatok pénzügyi teljesítésének határideje a tárgyévet követő év december 31-e.

X/8/3/29/13 Kistérségi megbízotti hálózat működtetése

2003. évi maradvány:	152,7 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	720,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	354,4 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	134,8 millió Ft
2004. évi maradvány:	219,6 millió Ft

Az előirányzat döntő részét a kistérségi megbízottak díjazása és annak közterhei kötötték le.

A 244/2003. (XII. 18.) Korm. rendelet szerint 2004. január 1-től 168 statisztikai kistérség van Magyarországon. A kistérségi megbízotti rendszer a 271/2004. (IX. 29.) Korm. rendelet alapján működik. A két rendelet alapján 2004. évben 148 kistérségi megbízott, 20 megyei szervező és 7 regionális koordinátor állt kapcsolatban a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatallal. A kistérségi megbízottak havi díjazása a rendszer 4 évvel ezelőtti kialakítása óta változatlan mértékű. A megyei szervező, aki személyében egyben valamelyik kistérségben megbízottként is tevékenykedik, a többi

megbízottat érintő szervezői többletfeladataiért plusz juttatásban részesült. A regionális koordinátort a díjazás mellett az egész év során költségtérítési keret is megillette.

A kistérségi megbízottak és a megyei szervezők számára a 2004 július 1-től - havi elszámolás (útnyilvántartás vezetése) mellett - költségtérítési keret került megállapításra.

A szélesebb körű tájékozottság érdekében valamennyi megbízott részére napi sajtó került előfizetésre, valamint az előirányzatból került támogatásra egy területfejlesztési szaklap megjelentetése is.

A 271/2004. (IX. 29.) Kormány rendeletnek megfelelően a korábban megbízások jogviszonyban tevékenykedő kistérségi megbízottakat 2004. X. 1-től munkavállalóként foglalkoztatta a Hivatal, ennek megfelelően e fejezeti kezelésű előirányzat egy része az MTRFH működési költségvetésébe került átcsoportosításra. A 2003. évi előirányzat terhére hordozható számítógépek kerültek beszerzésre, ezek szervizelése, karban tartása szerződés alapján történt, de számolni kellett a programok licence díjával is ezen előirányzatból.

A 2004. évi 219,5 millió forint maradvány terhére az alábbi, 2005. évre áthúzódó feladatok teljesítése várható:

- eszközbeszerzés a hálózat működtetésével összefüggő feladatok ellátása érdekében,
- kutatási és fejlesztési témákban megkötött szerződések szerint tanulmányok készítése, amelyek a kistérségi együttműködő szervezetek átfogó (kistérségi megbízottak által végzett) felmérésével, a kistérségi tervezés, projektek kidolgozásával, finanszírozásával kapcsolatosak,
- Regionális Információs Pontok 2005. évi működtetésének biztosítása, amelyek a Regionális Támogatás-közvetítő Kht. támogatásán keresztül valósulnak meg,
- kistérségi munkaszervezetek létrehozására, fejlesztésére kiírt pályázat támogatására elkülönített összegek fedezete.

X/8/3/29/14 Kistérségi területfejlesztési tanácsok támogatása

2003. évi maradvány:	0 Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	0,9 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	0,6 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	0,9 millió Ft
2004. évi maradvány:	-0,3 Ft

E kisösszegű előirányzat rendeltetésének megfelelően került felhasználásra.

X/8/3/29/22 Területrendezési célfeladat

2003. évi maradvány:	18,9 millió Ft
----------------------	----------------

2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	120,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	126,9 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	72,0 millió Ft
2004. évi maradvány:	54,9 millió Ft

A területrendezési célfeladat előirányzat felhasználása elsősorban a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (Tftv.) alapján meghatározott, az európai integrációs ügyek koordinációjáért felelős tárca nélküli miniszter feladat- és hatásköréről szóló 70/2003. (V. 19.) Korm. rendelet 2. sz. mellékletében részletezett egyes szakterületi feladatok ellátására szolgált.

A szakmai felügyelet alá tartozó fejezeti kezelésű előirányzat tervezési prioritásai a területrendezési tervek elkészítésének és elfogadásra, illetve döntésre való előkészítésében (kiemelt térségi tervek), az elfogadott területrendezési tervek előírásainak érvényesítése keretében (VÁTI Kht. Szolgáltató Iroda működtetése), a terület-felhasználásnak és a műszaki infrastruktúra térbeli rendjének változását figyelemmel kísérő kutatások (OTrT törvényhez kapcsolódó feladatok), valamint a szomszédos országokkal és az Európai Unióval való tervezési együttműködés (Szlovák-Magyar tervezési együttműködés, ESPON 2006 Program) keretében érvényesültek.

A területrendezési célfeladat előirányzatból finanszírozott programok és tervek:

- **A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről** szóló törvényjavaslat parlamenti előkészítésének keretében (Tftv. 6.§ d pontja alapján) a terv elkészült és a Kormány majd az Országgyűlés elé előterjesztésre került. A törvényjavaslat tárgyalása jelenleg is folyamatban van, ezért a feladat teljesítése is csak a 2005. év végére várható.

- **Az Országos Területrendezési Tervről** szóló 2003. évi XXVI. törvénnyel kapcsolatos feladatok végrehajtása az 1996. évi XXI. tv. 6.§ d) pontja és a 2003. évi XXVI. tv. 29. §-a alapján folyamatban van. A megyei területrendezési tervek készítése, véleményezése során felmerült eltérések összegyűjtésre és kiértékelésre kerültek (elsősorban közlekedési infrastruktúra vonatkozásában), ez folyamatosan bővítve részét képezi a törvény felülvizsgálatának.

- **A Balaton vízpart-rehabilitációs szabályozási tanulmánytervek** a Balaton törvény felhatalmazása alapján folyamatosan egyeztetésre, majd TNM rendelet formájában kiadásra kerültek. (2000. évi CXII. tv. 58.§ alapján). A liberalizált és az eltérő érdekek ütközéséből eredően elhúzódó egyeztetések miatt a rendeletek kiadása 2005. évre is áthúzódó feladattá vált.

- **A Tisza-térség Területrendezési Tanulmányterve**, a Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló kormányzati program keretében elkészült, és kormányzati ajánlásként kiküldésre került a megyei önkormányzatok részére.

- **Velencei-tó Vértés Kiemelt Térség Területrendezési Terve** az Országos Területrendezési Terv ismeretében átdolgozásra, aktualizálásra került (1996. évi XXI. tv. 7.§ ab. pontja alapján). Mivel ez a terv nem tartozik a Tftv. 6.§ d) pontja alá, ezért elfogadásra megküldtük az érintett megyei önkormányzatoknak.

A nemzetközi együttműködés, tervezés keretében nagy jelentőségű, hogy a **szlovák-magyar határmenti térség területrendezési tanulmányterve** elkészült, azonban a határon túli tervvel való összehangolása érdekében, az elhúzódó egyeztetési folyamatok következtében a terv véglegesítése a tervezett határidőre nem tartható.

A területrendezési szakterület nemzetközi munkájában egyre nagyobb szerepet kap az egyes európai szervezetek tevékenységében való részvétel, pl. „**ESPON 2006 Program**” kötelezettségvállalása.

A területrendezési célfeladat előirányzat éves felhasználását jelentős mértékben befolyásolta az egyes témákhoz tartozó – előre nem látott – egyeztetési folyamatok elhúzódása, melynek következtében az előre tervezett határidők nem váltak tarthatóvá, a tervezési folyamat és a teljesítés 2005. évi áthúzódását, ennek megfelelően maradvány képződését eredményezte. Az előirányzathoz tartozó támogatás összegének nagyobb része a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Kht.-val (VÁTI) kötött Közhasznú Keret-megállapodás alapján került felhasználásra. A VÁTI szervezeti átalakítása is jelentős mértékben befolyásolta az előirányzat terhére 2004. évben vállalt kötelezettségek teljesíthetőségét, a képződő maradvány mértékét.

X/8/3/29/23 Szigetközi térség rehabilitációjával kapcsolatos feladatok

2003. évi maradvány:	128,5 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	300,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	366,6 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	164,8 millió Ft
2004. évi maradvány:	201,8 millió Ft

A térség rehabilitációs programjának célja a Duna 1992-es elterelésének következtében kialakult környezeti károk felszámolása, a Duna rehabilitációja, az ökológiai állapot változása miatt szükséges agrárszerkezet váltás megvalósítása, komplex területfejlesztés, a természeti környezet fenntartható védelme és hasznosítása.

A tárgyévi előirányzat terhére 2004-ben az MTRFH 213 millió forintos pályázatot jelentetett meg. A pályázati úton nyerhető támogatás alapot szolgáltatott az előző években megindult szigetközi rehabilitációs munkák folytatásához és a térség területfejlesztési projektjeinek megvalósításához.

A központi előirányzatban rendelkezésre álló forrás nagyságának korlátozottsága miatt a pályázat elsősorban csak jól előkészített, kisebb költségigényű, ökológiai célú, jóváhagyott engedélyezési tervvel rendelkező projektek, megvalósítását támogatta. Támogatás a nagy volumenű beruházások esetében a projektek alkotásának és kivitelezésének előkészítésére – pl. engedélyezési tervek készítése - volt igényelhető. Jogszabályi megfelelés esetén a támogatás segítséget kíván nyújtani az Európai Unió források adta lehetőségek kihasználásához. A pályázatban kiemelt támogatást élveztek a nemzetközi pályázatok előkészítésére irányuló munkálatok.

A támogatható jogcímek között természetvédelmi célú feladatok, vízgazdálkodási feladatok, agrár környezetvédelmi feladatok, környezetvédelmi célú infrastruktúra fejlesztések, és turizmus, ökoturizmus infrastruktúrafejlesztések szerepeltek.

Kivitelezés:

- Mecsér önkormányzati mélyterületek vízrendezése	9,5 millió Ft
- Dunaremeteinek rehab. csatorna vízkormányzás biztosítása	33,1 millió Ft
- Dunaszegi Kis-Morotva tó rehabilitációja, vízpótlása	19,6 millió Ft
- Zátonyi strand rehabilitációja	12,5 millió Ft
- Keskeny tó élőhely-rekonstrukciója	2,7 millió Ft
- Szigetközi védett életközösségek rehabilitációja	16,9 millió Ft
- Nagy-gyöpi övcsatorna rehabilitációja	21,7 millió Ft
- Kálnoki-Duna rehabilitációja III. ütem	26,8 millió Ft

Tervezés:

- Alsó-Szarkaági csatornák rehab. célú engedélyezési terve	5,0 millió Ft
- Ásványi Duna-ág lezárásának terve	8,8 millió Ft
- Alsó-Szigetközi mellékágrendszerek vízpótlása	35,0 millió Ft
- Élőhely rekonstrukció kiviteli tervezése	5,0 millió Ft
- Kerékpárutak tervezése	4,1 millió Ft
- Szénafüi csatorna rehabilitációjának tervezése	3,0 millió Ft

Az előirányzat azon fejlesztési célú előirányzatok körébe tartozott, melyekre 2005-2006. évekre kötelezettség vállalási lehetőség volt, így a támogatások egy része a fent feltüntetett 2004. évi forráson kívül 2005. évi forrásrészt is tartalmaz. A 2004. évi forrás felhasználás során a pénzügyi teljesítés 2005. évben történik meg, mert a támogatási szerződések megkötésére csak 2004. decemberében került sor.

Az előirányzat forrásainak kb. 1,5%-a a pályázati lebonyolításra, értékelésre, valamint a 2003. évi támogatással megvalósuló beruházások műszaki ellenőrzésére került felhasználásra.

X/8/3/29/24 Mosoni-Duna térség komplex területfejlesztése, Mosonmagyaróvár belterületi rendezése

2003. évi maradvány:	65,0 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	200,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	207,0 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	68,6 millió Ft
2004. évi maradvány:	138,4 millió Ft

A központi előirányzathoz származó pályázati forrás rendeltetése, hogy - mint elkülönített program - a Mosoni-Duna térség fejlesztését szolgálja.

A központi előirányzatban rendelkezésre előirányzatnagyságának korlátozottsága miatt elsősorban ökológiai álló, fejlesztési projektek előkészítéséhez (engedélyezési tervek, környezeti hatástanulmányok), kis volumenű beruházások kivitelezéséhez és

Mosonmagyaróvár belterületi rendezésével kapcsolatos projektekhez igényelhető támogatás.

A támogatható jogcímek között szerepeltek: a természetvédelmi célú feladatok (ökológiai rehabilitációs projektek, élőhely védelem, élőhely rekonstrukció, természeti értékek megóvása) vízgazdálkodási feladatok, Mosonmagyaróvár belterületi rendezése, valamint turizmus és ökoturizmus infrastruktúrájának fejlesztése; a Mosoni-Duna és partja rekreációs és sport célú használatának élénkítése.

A támogatott programok és megítélt 2004. évi támogatási összegek:

- Mosoni-Duna holtág rehabilitációja	43,5 millió Ft
- Mosoni-Duna torkolati, alsó és győri szakasz tervezése	65,0 millió Ft
- Mmóvár Partos utca térségében a jobb part stabilizálása	19,8 millió Ft
- Mmóvár Rudolf ligeti partszakasz Leventei mellékág rehab.tervezése	3,0 millió Ft

A 2004. évi költségvetési törvény által adott determinációs lehetőséggel élve, a tárgyévi fejlesztési célú előirányzaton túl 2005-re 13,3 millió forint kötelezettségvállalás történt.

A 2004. évi pályázati forrás tekintetében a pénzügyi teljesítés 2005. évben történik meg, mert a támogatási szerződések megkötésére csak 2004. decemberében került sor.

A Szigetköz és térsége pályázati rendszerű, rehabilitációs célú támogatása mellett 2004-ben elkészült a Szigetköz és térsége területfejlesztési koncepciója.

A Szigetköz és térsége rehabilitációs koncepciójának kidolgozási kötelezettségét a 1122/2003. (XII.11.) Kormány határozat és a 69/1992.(XI.6.) OGY határozat írja elő. Ezen jogszabályi felhatalmazások alapján készült el 2004-ben a VÁTI Kht. közreműködésével Szigetköz területfejlesztési koncepciójának aktualizált változata.

Bár 1993-ban is készült a térségre átfogó területfejlesztési koncepció, az azóta eltelt idő szükségessé tette a koncepció aktualizálását.

A területfejlesztési koncepció kormány határozatban történő elfogadása 2005. II. negyedévében várható, amely koncepció elfogadása után kerülhet sor a területfejlesztési program kidolgozására.

Az MTRFH megbízása alapján, valamint a hágai Nemzetközi Bíróság bős-nagymarosi vízlépcsőrendszerrel kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatokról szóló 1122/2003 (XII.11.) Kormány határozatban foglaltaknak megfelelően, a szlovák-magyar tárgyalásokhoz szükséges szakmai dokumentumként a VÁTI Kht. 2004-ben elkészítette a Duna rehabilitációs koncepciót. A Duna szigetközi szakaszának folyó-és tájrehabilitációs kötelezettségét erősíti a 1139/2004.(XII.11) Kormány határozat is. A koncepció alapján és általánosságban a térséggel kapcsolatos intézkedések többsége csak a szlovák-magyar tárgyalások függvényében történhet, ezért a program (és a szigetközi térség rehabilitációs programja) megvalósítását lassító tényezők között a források csekély mértéke és a tárgyalások üteme említhető.

X/8/3/29/25 Duna-Tisza közti homokhátság vízvisszatartása, vízpótlása

2003. évi maradvány:	0 Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	200,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	200,0 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	50,0 millió Ft
2004. évi maradvány:	150,0 millió Ft

A programot meghatározó jogforrás a Duna-Tisza közti hátság területén bekövetkezett kedvezőtlen változások hatásainak mérsékléséről szóló 2095/2004. (IV. 27.) Korm. határozat. A Kormány a térség természeti állapotának megóvása és az adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának megőrzése érdekében a 2004–2008 közötti időszakra egy komplex terület- és vidékfejlesztési program végrehajtásának feladatait határozta meg.

A kormány határozat 5. pontja szerint feladatok megvalósításában a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat közreműködik. 2004. évben a költségvetésben a területfejlesztés rendelkezésére álló 200 millió forintot a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat részére át kellett adni.

A 2004. évi feladatok ellátására vonatkozó szerződések megkötése az alábbiak szerint megtörtént:

- Kormányzati koordinációs feladatok ellátása	15,7 millió Ft
- A Duna-Tisza közti hátságához kapcsolódó tanulmányok	23,7 millió Ft
- Hátsági speciális célprogram	50,0 millió Ft
- Agrármeteorológia támogatása	8,0 millió Ft
- Tanyás térségek kutatási programja	7,5 millió Ft
- Homokhátsági önkormányzatok pályázati önerője (nem került felhasználásra)	95,2 millió Ft

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat az átadott források egy részét, 95,2 millió forintot a programhoz illeszkedő SAPARD, illetve AVOP pályázatai önrészeként kívánta felhasználni, mely eredménytelen pályázat miatt nem került felhasználásra.

X/8/3/30/1 Regionális fejlesztési tanácsok és ügynökségek működési kiadásai

2003. évi maradvány:	0 Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	322,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	322,0 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	322,0 millió Ft
2004. évi maradvány:	0 Ft

A központi költségvetésből biztosított működési célú támogatás elsősorban a tanácsok üléseinek előkészítését, a szükséges döntés-előkészítő anyagok, javaslatok, dokumentációk elkészítését, a decentralizált forrásokkal kapcsolatok feladataik ellátását, illetve a tanács döntéseinek végrehajtását és annak ellenőrzését szolgálta.

A tanácsok és ügynökségeik feladatait alapvetően a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény határozza meg. E feladatok végrehajtását biztosítja a testületek üléseinek és az ülések közötti időszaknak adminisztrációs, egyeztetési kommunikációs, PR tevékenységének finanszírozása. A regionális fejlesztési tanácsok 1997-től fejtik ki tevékenységüket a tervezési statisztikai régiókban. Működésüket az Európai Unió regionális politikájának alapelvei, a széles körű partnerség, a döntések decentralizálása, a források addicionális jellegű felhasználása, valamint a tervezés, programozás mentén történő forrás-kihelyezés és helyi, területi támogatási politika jellemzik.

Az eredetileg kitűzött céloknak és reálfolyamatoknak megfelelő működés jellemezte a tanácsokat 2004-ben. A működési támogatást a tanáccsal kötött szerződés alapján, az abban foglalt ütemezésnek megfelelően biztosította az MTRFH.

A 2003. évi pénzmaradvány gyakorlatilag az alapvető feladatok, azaz a tanács és munkaszervezetei működési céljaira került felhasználásra, így biztosítva - a 2004. évi támogatási szerződések megkötéséig, illetve a folyósítás megkezdéséig - az évindításhoz szükséges forrásokat.

X/8/3/30/2 Megyei területfejlesztési tanácsok és ügynökségek működési kiadásai

2003. évi maradvány:	0 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	275,5 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	372,4 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	267,2 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	96,8 millió Ft
2004. évi maradvány:	8,4 millió Ft

A központi költségvetésből biztosított működési célú támogatás elsősorban a megyei területfejlesztési tanácsok üléseinek előkészítését, a szükséges döntés-előkészítő anyagok, javaslatok, dokumentációk elkészítését, a decentralizált forrásokkal kapcsolatok feladataik ellátását, illetve a tanács döntéseinek végrehajtását és annak ellenőrzését szolgálta.

A tanácsok és ügynökségeik feladatait alapvetően a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény határozza meg. E feladatok végrehajtását biztosítja a testületek üléseinek és az ülések közötti időszaknak adminisztrációs, egyeztetési kommunikációs, PR tevékenységének finanszírozása. A megyei területfejlesztési tanácsok a fenti törvény alapján, valamennyi megyében 1996. óta fejtik ki tevékenységüket a tervezési statisztikai régiókban. Működésüket az Európai Unió regionális politikájának alapelvei jellemzik, a széles körű partnerség, a döntések decentralizálása, a források addicionális jellegű felhasználása, valamint a

tervezés, programozás mentén történő forrás-kihelyezés és helyi, területi támogatási politika.

Az eredetileg kitűzött céloknak és reálfolyamatoknak megfelelő működés jellemezte a tanácsokat 2004-ben. A működési támogatást a tanáccsal kötött szerződés alapján, az abban foglalt ütemezésnek megfelelően biztosította az MTRFH.

A 2003. évi pénzmaradvány gyakorlatilag az alapvető feladatok, azaz a tanács és munkaszervezetei működési céljaira került használatra, így biztosítva - a 2004. évi támogatási szerződések megkötéséig, illetve a folyósítás megkezdéséig - az évindításhoz szükséges forrásokat.

A 2004. évi pénzmaradvány elsősorban a tanácsok és ügynökségeik működési mechanizmusából, illetve az átutalások ütemezéséből fakad, adminisztrációs okokra vezethető vissza.

Bár a tanácsok a területfejlesztési törvény alapján tagjaiktól működésükre tagdíjat szedhetnek, folyamatosan növekedő feladataik miatt a költségvetési támogatás növelése indokolt. A megyei területfejlesztési tanácsok 2004. évben az előző évihez képest kevesebb támogatást kaptak, s jelenleg a költségvetési hozzájárulás a megyei területfejlesztési tanácsok és ügynökségeik működési költségei kb. 15-50% teszi ki. Az intézmények működésének biztonságát, a ciklikusan és torlódva jelentkező feladatok végrehajtását (pályázatok kiírása, bírálata, a kihelyezett támogatások ellenőrzése), valamint a folyamatos működtetést az állami források nagyobb aránya hatékonyabban biztosítaná.

X/8/3/30/3 Egyéb területfejlesztési intézmények működési kiadásai

2003. évi maradvány:	0 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	41,5 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	44,9 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	29,6 millió Ft
2004. évi maradvány:	15,3 millió Ft

Az előirányzat a kiemelt térségi fejlesztési tanácsok 2004. évi működési támogatását szolgálta. Az előirányzat biztosította azt, hogy a térségi tanácsok folyamatosan elláthatták munkájukat, és ezen keresztül a tanácsokban résztvevő kormányzati képviselőket a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvényben megfogalmazottak szerint működő kiemelt térségi szinten is hatékonyan érvényesíteni tudta az országos érdekeket.

A kötelezettségvállalással terhelt maradványösszeg az átutalások ütemezéséből, illetve az adminisztrációs ügymenetből fakad.

X/8/3/31/3 Regionális Támogatás Közvetítő Kht.

2003. évi maradvány:	0 Ft
----------------------	------

2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	90,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	90,0 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	90,0 millió Ft
2004. évi maradvány:	0 Ft

Az előirányzat felhasználásával a Regionális Támogatás Közvetítő Kht. - közhasznú szerződés alapján - ellátta az Operatív Programokra vonatkozó pályázatok írásával kapcsolatos módszertan kidolgozásával, az ezzel kapcsolatos képzéssel, a tájékoztatás informatikai hátterének szervezésével kapcsolatos feladatokat. A szerződésben foglaltaknak megfelelően biztosította a regionális információs irodák működtetését, aktívan részt vett – az MTRFH-val szoros együttműködésben – a módszertani portál létrehozásában, működtetésében, a Területfejlesztési Szakértői Névjegyzék pályázati rendszerrel összefüggő feladatai ellátásában.

X/8/3/31/4 VÁTI Kht.

2003. évi maradvány:	0 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	1.038,0 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	942,0 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	941,5 millió Ft
2004. évi maradvány:	0,5 millió Ft

Az előirányzatból a PHARE végrehajtó szervezeti feladatokra 706 millió forint lett elkülönítve, 73 fő becsült létszámot figyelembe véve. A tényleges létszám 71 fő volt. A VÁTI Kht. a PHARE Végrehajtó Szervezeti feladatkörben a következő feladatokat látta el 2004-ben:

- a területfejlesztéssel összefüggő, elsősorban a Phare ország programok „gazdasági és társadalmi kohézió” fejezetébe tartozó programok egyes projektjeinek végrehajtása, ezen belül szervezési, programirányítási, valamint kifizetési és tájékoztatási feladatok ellátása,
- a határon átnyúló együttműködést támogató Phare programok egyes projektjeinek végrehajtása, ezen belül szervezési, programirányítási, valamint kifizetési és tájékoztatási feladatok ellátása,
- a nemzeti Phare program intézményfejlesztési keretéből támogatott INTERREG felkészülési programok egyes projektjeinek végrehajtása, ezen belül szervezési, programirányítási, valamint kifizetési és tájékoztatási feladatok ellátása,
- a területfejlesztési célelőirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 89/2001. kormányrendelet szerint részvétel a 24.§ (4) b), bc) szerint a programok monitoring bizottságaiban,
- elkülönített kettős könyvelési rendszer működtetése a támogatások számviteli nyilvántartására, kezelésére.

Többéves szervezetfejlesztési folyamat eredményeképpen az Európai Bizottság a PHARE keretében nyújtott támogatás kezelését (projektkiválasztás, pályáztatás, szerződéskötés) többek között a VÁTI Kht. részére ruházta át 2004-ben, a Kiterjesztett Decentralizált Végrehajtási Rendszer (EDIS) keretében.

Az akkreditáció legjelentősebb eleme, hogy az Európai Bizottság a továbbiakban csak utólagos ellenőrzést gyakorol a programokra.

A VÁTI Kht. 2004. novemberében szervezeti átalakuláson ment keresztül, melynek hatására megszűnt a Végrehajtó Szervezeti feladatokat ellátó Területfejlesztési Igazgatóság és a Társaság felépítése megváltozott. A változás várhatóan költségmegtakarítást eredményez, azonban ez a hatás 2004. év utolsó két hónapjában még nem érződött.

A VÁTI Kht. PHARE előirányzatokkal kapcsolatos feladatain túl az előirányzat biztosított fedezetet a Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) üzemeltetéséhez (rendelkezésre állás, hibaelhárítás, üzemeltetés, Help Desk), a közhasznú szerződés alapján területrendezési szakmai szolgáltatásokat végző Területrendezési Szolgáltató Iroda működési költségeihez, a Dokumentációs Központ feladatai ellátásához is.

X/8/4/1 Terület-és régiófejlesztési célelőirányzat

2003. évi maradvány:	7.416,5 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	21.322,6 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	38.926,1 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	22.783,3 millió Ft
2004. évi bevételi többlet:	131,8 millió Ft
2004. évi maradvány:	16.274,6 millió Ft

A 2004. évben a terület- és régiófejlesztési célelőirányzat a 2003. évi területfejlesztési, térség- és település-felzárkóztatási, kistérségi támogatási alap valamint vállalkozási övezetek támogatása célelőirányzatok jogutóda. Az egyes előirányzatok terhére vállalt kötelezettségek együttesen jelennek meg 2004. évben.

A 2004. évben rendelkezésre álló forrást kiegészítette a Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetéséről és az államháztartás hároméves kereteiről szóló 2003. évi CXVI. törvény 64.§. (1) bekezdése értelmében a hátrányos és leghátrányosabb helyzetű kistérségek felzárkóztatása érdekében a Munkaerőpiaci Alap által biztosítandó 810,0 millió forint. A Munkaerőpiaci Alaptól származó forrás MTRFH részére történő átadásáról a megállapodás a Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztériummal 2004. július 21-én jött létre.

A regionális fejlesztési tanácsok részére a terület és régiófejlesztési célelőirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 90/2004 (IV. 25.) Korm. rendelet alapján 11.192,0 millió forint került decentralizálásra. A Munkaerőpiaci Alaptól származó forrás teljes egészében a regionális fejlesztési tanácsok részére decentralizált keret formájában került felhasználásra.

A decentralizált forrás fedezetet biztosított a 2003. évi regionális fejlesztési és megyei területfejlesztési tanácsok által a térség- és településfelzárkóztatási és a

területfejlesztési célelőirányzat kerete terhére éven túl vállalt kötelezettségekre. A fennmaradó szabad keretről a Tanácsok pályázati rendszerben hoztak döntést.

A regionális fejlesztési tanácsok pályázati rendszer keretében az alábbi célokhoz nyújtottak támogatást:

- munkahelyteremtő vagy megőrző beruházásokhoz,
- vállalkozóvá válást segítő beruházásokhoz (ipari park létesítés és szolgáltatás fejlesztés, inkubátorház),
- innováció térbeli terjedését szolgáló fejlesztésekhez (kutatóhelyek, technológiakorszerűsítés, műszaki fejlesztés stb.),
- humán infrastruktúrafejlesztéshez,
- gazdaság fejlesztésével összefüggő (nem kommunális) kistérségi jelentőségű termelő infrastruktúra-fejlesztésekhez,
- ingatlan kulturális örökség védelmével összefüggő fejlesztésekhez,
- a közmunkaprogramokhoz kapcsolódó fejlesztésekhez, eszközbeszerzésekhez.

A regionális fejlesztési tanácsok - figyelembe véve a korábbi évek determinációit - 2004. évben mintegy 5,4 milliárd forint összegű új döntést hoztak. A megítélt támogatások összege az éven túli kötelezettség-vállalási lehetőség alkalmazásával 10,4 milliárd forintot tesz ki. A megítélt támogatások összegéből megközelítőleg 1,6 milliárd forintot ítéltek meg a tanácsok munkahelyteremtő, illetve munkahelymegőrző beruházásokhoz, amely által több mint 1800 munkahelyet teremtenek vagy őriznek meg.

A tanácsok összességében 2,9 milliárd forint összegű vissza nem térítendő támogatást ítéltek meg humáninfrastruktúra fejlesztésekhez. A célkitűzések közül a gazdaságfejlesztéssel összefüggő termelő infrastruktúra fejlesztések támogatása emelhető ki, hiszen az ezekre megítélt támogatások nagysága 1,8 milliárd forintot tesz ki.

A Célelőirányzat központi kerete

- a korábbi évekről áthúzódott kötelezettségvállalásokat,
- a pályázati rendszer működtetésével összefüggő feladatokat,
- a Nemzeti Fejlesztési Terv, valamint a Regionális Operatív Program 2007-2013 évi programozásához kapcsolódó teendőket,
- az Országos Cigány Önkormányzat kiegészítő támogatását,
- kistérségi szociális felzárkóztatási program folytatását

tette lehetővé.

Bár a vonatkozó kormányrendelet módot adott központi pályázati rendszer működtetésére, a jelentős összegű elvonások következtében, forráshiány miatt nem került kiírásra központi pályázat 2004-ben.

A 2004. évi maradványok magas összegét az indokolja, hogy az előirányzat döntő többsége decentralizált pályázati rendszerben került felhasználásra. A pályázati rendszerben a pályázati felhívások megjelentetése, a döntések előkészítése és meghozatala, a támogatási szerződések megkötése meglehetősen időigényes, ezért a

források felhasználása, a támogatott fejlesztések, beruházások megvalósítása áthúzódik a következő évekre.

X/10/14/1 Területfejlesztési kölcsönök visszatérülése

2004. évi eredeti bevételi előirányzat:	300,0 millió Ft
2004. évi bevétel teljesítés:	1.359,6 millió Ft

A területfejlesztési kölcsönök visszatérülése előirányzaton 2004. évben 300,0 millió forint került betervezésre a korábbi években megítélt visszatérítendő támogatások és a jogtalanul igénybevett támogatások visszafizetéséből.

A visszatérült összegek meghaladták a tervezett összeget. A tervezet összegén felüli bevételekről a 2003. évi CXVI Törvény 18. § (1) és (2) bekezdése rendelkezik. Eszerint az (1) bekezdésben meghatározott bevételeknek (területfejlesztési kölcsönök visszatérülése) az előirányzathoz viszonyított többletbevétele, valamint a bevételkiesésből eredő csökkenése az adott évi fejezeti kezelésű előirányzat (terület- és régiófejlesztési cél-előirányzat) kiadásának és támogatásának azonos összegű növelését, illetve csökkentését vonja maga után.

A tervezett összegén felül befolyt bevétel a TRFC központi keretén belül került felhasználásra, amely többek között lehetőséget biztosított a „Beruházás a XXI. századi iskolába” program 2004. évi kamattámogatásainak biztosítására, illetve olyan egyéb feladatok ellátására, amelyekre a többszöri előirányzat-csökkentés következtében lecsökkent központi keret nem tudott finanszírozni.

Fejezeti kezelésű előirányzatok összegzése:

2003. évi maradvány:	34.070,9 millió Ft
2004. évi eredeti kiadási előirányzat:	46.286,1 millió Ft
2004. évi módosított kiadási előirányzat:	97.952,4 millió Ft
2004. évi kiadás teljesítés:	39.586,8 millió Ft
2004. évi támogatási maradvány:	31.348,8 millió Ft
2004. évi bevételi lemaradás:	27.016,9 millió Ft

Megállapítható, hogy a hivatal fejezeti kezelésű előirányzatait tekintve **2004-ben a pénzügyi teljesítés a módosított kiadási előirányzat 40,4 %-át tette ki.**

Az alacsony pénzügyi teljesítések legfőbb okai a következők:

- Az európai uniós pénzeszközök felhasználásának továbbra is határt szab az uniós döntési mechanizmus. A társfinanszírozási forrás rendelkezésre állásának bizonyítását követően kerülhet sor a pályázatok kiírására, értékelésére. Ezt követően kezdődhet meg a szerződéskötés, a rendkívül időigényes közbeszerzési eljárás lebonyolítása. A folyamat elhúzódása azt

eredményezi, hogy – pénzügyi teljesítésre - jó esetben csak a következő évben kerül sor.

- A csak hazai forrású pályázati rendszerben lebonyolított támogatási előirányzatok átfutási ideje tárgyévén túli. A költségvetési törvény elfogadása után, a tárgyév elején történik a szakmai jellegű jogszabályok megjelentetése. Ez után kerül sor a pályázatok kiírására, befogadására. A pályázatok értékelése, szerződéskötések a harmadik negyedévben történnek. A közbeszerzési eljárás lebonyolítását követően kerülhet sor a programok megvalósítására, és a kifizetés döntő többségben a következő évben történik meg.

Budapest, 2005. augusztus 19.

NFH és az általa kezelt előirányzatok tekintetében:

Dr. Baráth Etele
európai ügyekért felelős
tárca nélküli miniszter

NFH részéről:

Roskó Zoltán
gazdasági igazgató

MTRFH és az általa kezelt előirányzatok tekintetében:

Dr. Kolber István
regionális fejlesztésért és felzárkóztatásért
felelős tárca nélküli miniszter

MTRFH részéről:

Nádas Péter
pénzügyi-gazdasági
elnökhelyettes